

DARBININKAS

Vol. LXIV, Nr. 1
Sausis-January 5, 1979

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

Argentina ir Čilė sutiko, kad jų ginčai dėl kelių salų tarpininkautų popiežius Jonas Paulius II. Tarpininkautų popiežius paskyrė kardinolą Antonio Samorę, kuris pasitarimus jau pradėjo.

Irano parlamentas, norėdamas palengvinti šachui spęsti krašto problemas, išsiskirstė atostogų, tačiau būklė Irane nė kiek negerėja. Demonstracijos ir streikai tebevyksta ir toliau, o aliejaus gamyba tiek sumažėjo, kad prisireikė įvesti aliejaus pardavimo normavimą.

Buvo tikinama, kad JAV ir Sov. S-ga beveik susitarė dėl strateginių ginklų apribojimo sutarties, bet, paskutiniu metu sovietams pareikalavus, kad JAV sustabdytų naujos kartos raketų gamybą ir išdėstymą ir negaminėtų iš tolo vairuojamų žvalgybinių lėktuvų, derybos vėl įstrigo, ir Sov. S-gos prez. Brežnevo kelionė į JAV buvo atidėta neribotam laikui.

P. Afrikos vyriausybė sutiko, kad jos valdomoji pietvakarių Afriką, arba Namibiją, parlamento rinkimus prižiūrėtų JT organai.

Popiežius Jonas Paulius II savo kalėdinėje kalboje ragino susirūpinti persekiojamaisiais ir negalinčiais viešai išpažinti savo tikėjimo. Kaip ir anksčiau, jis kreipėsi į žmones net 24 kalbomis, jų tarpe ir lietuviškai.

Turkijoje, susirėmus dviem religinėms mahometonų sektoms, žuvo 93 žmonės ir apie tūkstantį buvo sužeista. Vyriausybė, kai kuriuose miestuose paskelbė karo būklę, o tvarkai atstatyti panaudojo kariuomenę.

JAV valst. sekr. Cyrus R. Vance pasitarimai su Egipto min. pirm. Mustafa Khalil ir Izraelio užs. reik. min. Moshe Dayan dėl taikos sutarties derybų atnaujinimo nedavė konkrečių rezultatų.

JAV valst. sekr. padėjėjo Warren M. Christopher vadovaujama delegacija atvyko į Taivaną tartis dėl neoficialių santykių palaikymo ir buvo sutikta įtuzusios minios, kuri delegacijos automobilius apmėtė kiaušiniiais ir pomidorais. JAV dėl to protestavo.

Popiežius Jonas Paulius II numato sausio pradžioje atvykti į Meksiką ir dalyvauti P. Amerikos vyskupų konferencijoje.

Taivano min. pirm. Sun Yun-suan pareiškė, kad Taivanas stengsis iš JAV pirkti modernių karo lėktuvų ir gynybinių Harpoon tipo raketų.

Lenkijos vyriausybė išcenzūravo popiežiaus Jono Pauliaus II jo pirmąsias Krokuvos diecezijai pasiūstą sveikinimą ir išbraukė tas sveikinimo dalis, kuriose popiežius buvo paminėjęs Lenkijos globėją šv. Stanislovą.

Indijos vyriausybė įkalinusi parlamento narę ir buv. min. pirm. Indirą Gandhi, ten vyko didelės demonstracijos, ir tūkstančiai žmonių buvo policijos sulaikyti. Įkalinimo terminui pasibaigus, ji buvo paleista.

Namibijos išrinktas parlamentas sutiko, kad ten būtų vykdomi kiti, JT prižiūrimi, parlamento rinkimai, bet reikalavo, kad JT atšauktų pietvakarių Afrikos liaudies organizacijai (SWAPO) suteiktą oficialų pripažinimą.

Senatorius Goldwater ir 14 kitų iškėlė federaliniam teisme bylą, įrodinėdami, kad prez. Carter be kongreso sutikimo negali panaikinti su Taivanu sudarytos gynybos sutarties.

Ispanijos karalius Juan Carlos patvirtino neseniai priimtą Ispanijos konstituciją.

KAIP ŽMOGAUS TEISIŲ DEKLARACIJA BUVO MINIMA SOVIETINĖJ ORBITOJ

Visuotinės Žmogaus Teisių Deklaracijos paskelbimo trisdešimtųjų metų praga gruodžio 10 Sovietų Sąjungos priverčiamųjų darbų stovyklose kalinami politiniai belaisviai paskelbė 48 valandų bado streiką. Apie tai užsienio korespondentams Maskvoj pranešė Nobelio taikos premijos laureato akademiko Sacharovo žmona Jelena Bonner. Ji pažymėjo, kad šiuo bado streiku sovietų kalinami politiniai belaisviai siekė atkreipti pasaulio viešosios nuomonės dėmesį į Sovietų Sąjungoje pastoviai pažeidžiamas žmogaus teises bei laisves. Bado streike dalyvavo Permės ir Mordovijos koncentracijos stovyklų kaliniai.

Maskvoj veikianti Helsinkio nutarimų vykdymui remti visuomeninė grupė paskelbė dokumentą, kuriame nurodoma, jog

Visuotinės Žmogaus Teisių Deklaracijos paskelbimo sukaktį Sovietų Sąjungoje gaubia slogi pilietinių teisių slopinimo atmosfera. Sovietų Sąjungoje, pažymi dokumento autoriai, pastaruoju metu dar labiau sugriežtėjo žmogaus teisių gynėjų persekiojimai, suėmimai. Maskvoj, Leningrade ir kituose miestuose yra vis dažniau keliama teismo procesai prieš disidentinio sąjūdžio narius.

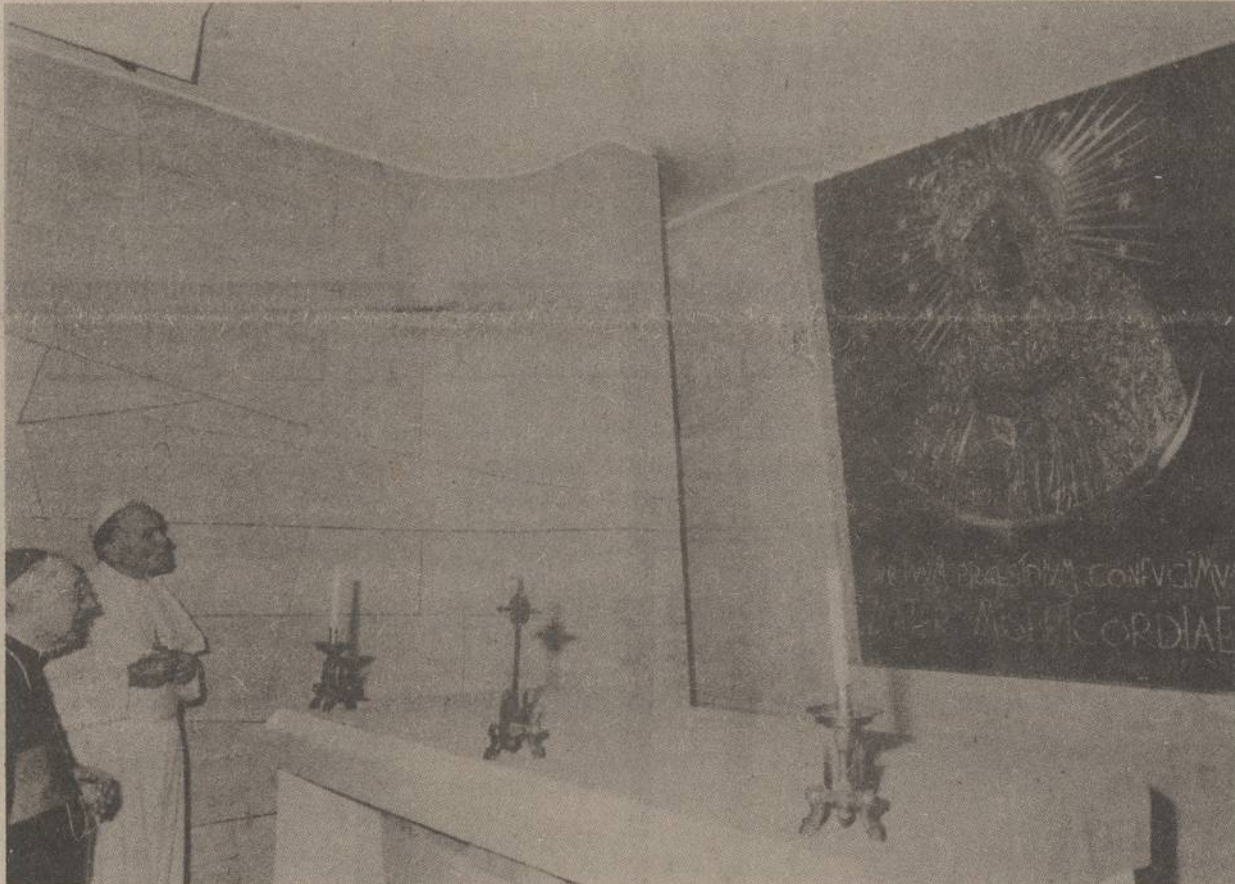
Prieš kelias dienas paskelbtame pirmame dokumente Maskvos Helsinkio grupė pareikalavo panaikinti tuos sovietų baudžiamojo kodekso straipsnius, kurie prieštarauja 1948 paskelbtai Visuotinei Žmogaus Teisių Deklaracijai.

Iš Maskvos gautomis žiniomis, Pasaulinės Žmogaus Teisių dienos išvakarėse Ukrainoje buvo suimtas ukrainietis žmo-

gaus teisių gynėjas Jossif Zizels, 32 metų amžiaus radijo technikas. Jis dalyvavo vadinamajame "Solženicyno Fonde", kuris rūpinasi pagalbos teikimu sovietų kalinamiems politiniams belaisviams ir jų šeimoms. Šio fondo administratorius Aleksandras Ginzburgas, apkaltintas priešovietine propaganda ir agitacija, liepos mėnesį buvo nuteistas aštuonerius metus kalėti. Kitas to fondo narys, lietuvis Balys Gajauskas, panašiai apkaltintas, dabar taip pat atlieka sunkią kalėjimo bausmę.

Apie keturiasdešimt žmogaus teisių gynėjų ir jų bendraminčių Pasaulinės Žmogaus Teisių dienos praga susirinko Puškino aikštėj, Maskvoj, kur prie poeto paminklo tylos minute pagerbė visus kovotojus už žmogaus teises. Aikštėj budėjusi milicija

(nukelta į 2 psl.)

Popiežius Jonas Paulius II meldžiasi Lietuvos kankinių koplyčioj Vatikane

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

Okupuotoje Lietuvoje primygtinai mėginama gyventojus įtaigauti, kad Lietuvos nepriklausomybė yra paskelbusi Vilniuje 1918 gruodžio 16 Kapsuko komunistinė vyriausybė. Tik tada įvykęs Lietuvos valstybingumo atkūrimas. Apie Lietuvos Tarybos Vasario 16-osios aktą spaudoje arba visai nutylima, arba pasakoma, kad Taryba, neturėdama savo kariuomenės, buvusi neveiksminga. Iš tikrųjų, jei Lietuvos savanorių kariuomenė būtų buvusi sukurta keliais mėnesiais anksčiau, tai ne raudonarmiečiai durtuvais nebūtų galėję praskinti Kapsuko maskvinei vyriausybei kelio į Vilnių. Visi tie gausūs postringavimai spaudoje ir sakomose kalbose apie Kapsuko vyriausybės Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą tėra istorijos klaidojimas, mėginimas nuo jaunimo, kuris neturi galimybės pažinti tikrosios Lietuvos istorijos, paslėpti Vasario 16-osios akto reikšmę lietuvių tautai. Kapsuko valdžia nesiekė toliau už Vilniaus miesto ribų ir visai Lietuvai neturėjo jokio poveikio. Ir į kitas rytinės Lietuvos vietas tik įsibrovę raudonarmiečiai sudarė sąlygas susikurti raudonosios taryboms. Bet, Lietuvos savano-

riams išvijus bolševikus, išnyko ir tos tarybos. Bolševikinės idėjos tautai buvo svetimos. Žmonės norėjo tikros nepriklausomybės, ir tik dėl to savanoriai įvykdė didįjį stebuklą — apgynė jauną valstybę nuo gausybės priešų. Tačiau dabartiniai Maskvos tarnai Lietuvoje visokiais būdais įtaigauja bolševikinės vyriausybės reikšmę, rengia iškilmingus 60-ies metų minėjimus. Į tuos minėjimus įkinkomos net mokslo įstaigos: Mokslių akademija, Istorijos institutas. Paskaitas turi skaityti profesoriai. Visą praėjusį rudenį nebuvė vieno renginio, kuris nebūtų skirtas bolševikinės valdžios Lietuvoje sukūrimo ir komunistų partijos įsteigimo šiasdešimtmečiui. Tai suakčiai skiriami literatūros vakarai, koncertai, meno parodos, kino festivaliai, konkursai. Net namai, kuriuose buvo koks nors slaptas komunistų susirinkimas, posėdis, skelbiami saugotiniiais istorijos ir kultūros paminklais. Bet atrodo, kad toks įkyrus, melu pagrįstas įtaigavimas pasiekia priešingų rezultatų.

Kompozitoriui J. Juzeliūnui už "Sukilėlių" operos muziką paskirta Sovietų Sąjungos Kultūros ministerijos trečioji

premija. Taip pat trečioji premija paskirta jau mirusiam "Sukilėlių" autoriui V. Mykolaičiui-Putinui ir libreto autorei A. Liobytėi. Operos statytojams įteikti diplomai: dirigentui J. Aleksai, režisieriui R. Vaitkevičiui, chormeisteriui A. Krogertui ir dailininkei R. Songailaitei.

"Už nuopelnus vystant lietuvių tarybinę teatro meną ir už aktyvų dalyvavimą visuomeniniame gyvenime" Jaunimo teatro vyriausiąjį režisierių Daliai Tamulevičiūtei suteiktas Lietuvos nusipelnusios meno veikėjos vardas. Nusipelnusio Lietuvos artisto vardai suteikti to paties teatro aktoriams Nijolei Gelžinytei ir Rimgaudui Karveliui.

Iškilioji grafikė Aldona Skirutytė savo grafikos darbus dalyvavo tarptautinėje parodoje, vykusioje Vak. Vokietijoje, Francheno mieste.

Lietuvos kamerinis orkestras, vadovaujamas S. Sondeckio, koncertavo Leningrade. Trijuose koncertuose buvo grojama S. Bacho, A. Mozarto, D. Pergolesio, A. Vivaldžio, L. Beethovenio, M. K. Čiurlonio ir B. Kučavičiaus kūriniai. Orkestro koncertus pajavirino solistės R. Maciūtė ir V. Šiškaitė, fleitistas A. Vizgirda ir pianistas P. Stravinskis. Taip pat dainavo "Liepalių" choras.

AIKŠTĖ BE PAMINKLO

Lietuvos spauda dabarty ir praeity

(tęsa iš praeito nr.)

Kai reikia pakritikuoti prastai dirbantį fabriką, parduotuvę ar restoraną, visuomet galima visą kaltę suversti vienam direktoriui arba padaryti už tai atsakingą visą vadovybę. Kritiškai nušviečiant vykdomojo komiteto veiklą, galima neigiamai parašyti apie du ar tris vadovaujančius darbuotojus.

Tad suprantama, kad čia lemia pažintys, kūnavimasis ir kyšininkavimas. Žurnalistas gauna "tylos mokestį" iš stambiųjųmonių vadovų, pas kuriuos esama negerovių. Partinė vadovybė dažniausiai laiko nepageidaujamu dalyku tai kelti viešumon ir, jei pasitaiko šio srity ryškių prasilenkimų, pasitenkina perkeldama kaltininką į žemesnes pareigas arba pareikšdama papiekinimą už "moralinį neatsparumą".

Tiesoj dar tebedirba Lietuvos žmonės, bet kituose respublikiniuose laikraščiuose, rusiškai leidžiamam Sovietskaja Litva ir lenkiškai išeinančiam Czerwony Sztandar, vyrauja žurnalistai atvažiavę iš svetur. Dažniausiai net nemoką lietuviškai. Jau vien todėl jų nuovoka apie gyvenimą Lietuvoje turi šališko pobūdžio.

Griežta cenzūra, atliekama iš anksto, jokių atvejų nesusuvelnėjo pakeitus Glavlito vardą į Valdybą valstybinėm paslaptim saugoti. Kiek toji cenzūra tebėra aštri ir kaip mėginama nepažeisti plačiosios publikos jautrumo, paaiškės iš vieno įvykio šio dešimtmečio pradžioje.

Lietuvos aukščiausios tarybos prezidiumas suteikė Lietuvos cenzūros skyriaus vadovam "nusipelnusio kultūros veikėjo" garbės vardus. Tačiau partinė valdžia prie to suteikimo prijungė vieną "bet": centro komitetas išpėjo cenzorius ir laikraščių redaktorių, kad jokių būdu nevalia viešai skelbti apie garbingus titulus. Tarp kita ko negalvokim, kad šie "kultūros veikėjai" per daug liūdėtų dėl to įslaptinimo. Kur kas svarbiau už tos garbės publikaciją buvo su ja surištas nuolatinis priedas prie jų alų.

Cenzūra, vykdoma tos valdybos ir pačių partinių organų, kurie iš anksto susipažįsta su svarbesniais straipsniais, dar papildoma vadinamosiomis spaudos apžvalgom. Taip apžvelgia, ir būtent kritiškai, įtakingieji laikraščiai ir žurnalai kokių spaudos leidinių. Tokiu būdu respublikiniai laikraščiai kontroliuoja rajo-

ninius ir miestų laikraščius, bet ir patys būna kritikuojami centrinėje spaudoje. Po tokių spaudos apžvalgų dažnai yra atleidžiami iškritikuotieji redaktoriai arba jų artimiausi bendradarbiai.

Turiu dar kai ką pridėti apie labai aukštą žurnalistų rūšį Lietuvoje, vadinamuosius "sobkorus", Maskvos laikraščių nuolatinis korespondentus Lietuvos sostinėje. Pravdos korespondentas, pastaruoju metu dažniausiai lietuvis, priskaitomas prie Lietuvos komunistų partijos centro komiteto kadry. Iš centro komiteto jis gauna ir personalinę mąšiną, ir visas kitas galimas gėrybes. Izvestijų korespondentas panašiu būdu sudaro respublikos ministrų tarybos kadry dalį.

Ypatinga maskviškių "sobkorų" padėtis atsirado nuo pačių pirmųjų Lietuvos sovietizavimo metų. Tuomet Maskvos dienraščių atstovai ne tik vadovavo masinių informacijos priemonių reorganizacijai, bet vykdė ir "slaptosios funkcijas".

Maskvos Pravdos korespondentas Jakov Cvetov 1940 Dekanozovo įsakymu parašė Lietuvos menininkų ir mokslininkų vardu atsisaukimą į lietuvių tautą, kuris panaudotas, beveik be pakeitimų, taip pat ir Latvijai ir Estijai.

Maskvos radijo korespondentas Ardamači tuo pačiu metu sutriuškino kaimyninę Latviją, taip pat ir Lietuvos populiarus emigrantų laikraščio Sevodnia redakciją ir liepė suimti eilę bendradarbių. Taip iš karto buvo suimtas ir sušaudytas karikatūristas Civrinski-Civis, kuris "velnioniškai gražiai" vaizdavo Staliną.

Maskviškių žurnalistai taip pat rašė kalbų tekstus Lietuvos "Liaudies Seimo" posėdžiui, kuris pasisakė už prisijungimą prie Sovietų Sąjungos; panašių patarnavimų jie suteikdavo masiniams mitingams ir t.t.

Tarp kita ko Dekanozov asmeniškai padiktavo lietuvių poetei Salomėjai Neriai "metmenis", pagal kuriuos ji parašė savo "Poemą apie Staliną".

Tačiau per tą laiką "sobkorų" rolė pasikeitė. Jie patys stebi ir patys rašo. Dėl jų kritikos ideologinio grynumo nėra ko būkštauti. Kai centrinės partinės viršūnės vieningai remia kokio įžymaus respublikos pareigūno pašalinimą, atitinkamą centrinės spaudos straipsnį persispaudina Lietuvos spauda, ir imamas žygių prieš tą asmenį. Taip išėjo su Lietuvos vicepremieru Kulvecu, kurį centrinė spauda apkaltino pajungus daugybę valdininkų savo daktarinei disertacijai ruošti bei padovanavus vertingų baldų savo disertacijos oponentui. Kulveca nuėmė nuo savo posto, bet nepaliko be užtenkamų pajamų.

Tačiau ir "sobkoram" kartais darosi rieta. Kai Izvestijų korespondentas Konovalov pakritikavo pernelyg didelį liuksusą įrengiant "establishmento" kavinę, respublikos galingieji mokėjo pasiekti jo atstatymo. Kai kitas Izvestijų korespondentas Kosiukov parašė nepaskelbtą skundą dėl valstybinei premijai pristatyto Avyžiaus romano, nes autorius esąs per liberalus, tas skundas nesulaukė pritarimo nei Vilniui, nei Maskvoj.

Per tą laiką lokaliniai galingai smarkiai puolė Pravdos korespondentą Rudzinską. Tas parašė straipsnį apie "establishmento" personalines "saunas", kurios atsiėjo valstybės išdui apvalias sumeles ir pasidarė lėbavimo vietomis. Neužmirškim, kad dėl tokių kritikos visi galingieji respublikoje — tiek rusai, tiek lietuviai — šoka gelbėti vienas kito, kadangi pavojus iškyla jų bendrai pozicijai. Dažniausiai tuomet jiems pasiseka vėl savo poziciją apsaugoti.

Tačiau tie smulkūs epizodiniai mažai kuo keičia bendrą vaizdą. Svarbesniais reikalais lemiamą žodį taria Maskva. Muravjovo šešėlis tebeslenka per Lietuvą ir jos oficialią spaudą.

(nukelta į 2 psl.)

ŽMOGAUS TEISIŲ DEKLARACIJA MINĖTA SOVIETŲ ORBITOJ

(atkelta iš 1 psl.)

tuoj išvaikė šios taikingos demonstracijos dalyvius, apie dešimtį jų sulaikydama.

Turimomis žiniomis, sulai-kytųjų tarpe yra kovai prieš pikt-

naudžiavimą psichiatrijos mokslų Sovietų Sąjungoj grupės narys Feliks Serebrov, invalidų teisėm ginti grupės steigėjas Jurij Kisseliov, vienas Helsinkio grupės Maskvoj narys ir dainininkas Piotr Stančik.

Savaitės įvykiai

P. Korėjos prezidentas paleido iš kalėjimo 4,000 politinių kalinų, jų tarpe ir savo politinį priešą, buvusį kandidatą į prezidentus Kim Dae Jung.

Nežinomi asmenys pietvakariniam Irane iš pasalų nušovė aliejaus bendrovės pareigūną amerikietį Paul E. Grimm ir iranietį Malek Bourouzardi.

Kinijos komunistų partijos centro komitetas pareiškė, kad ateinančiais metais didžiausias dėmesys bus skirtas ūkio kėlimui. Jis taip pat papildė partijos politbiurą keturiais ministerio pirmininko pavaduotojo Teng Hsiao-ping šalininkais.

Sov. S-ga išbandė naują radaro ir raketų sistemą, kuri sudarys pavojų žemai skrendantiems JAV kovos lėktuvams.

Nikaragvos prezidentas Somoza nesutiko, kad gyventojų plebiscitu dil krašto politinės ateities prižiūrėtų tarptautiniai organai.

Apie 50 Kinijos mokslininkų atvyko į JAV studijuoti.

9 mėnesiam praėjus nuo Etiopijos pergalės prieš Somaliją, Etiopijos valdomoj Ogaden provincijoje vėl pagyveėjo partizaninė veikla.

Kambodijos vyriausybė leido užsienio turistam lankyti pagarsėjusios Angkor šventovės griuvėsius.

Kinijoje, Hangchow mieste, pasirodė sienų skelbimai, reikalaujanti masinių susirinkimų demokratijai, politiniam persekiojimui ir vietiniam klausimam svarstyti.

Kinijos kultūrinės revoliucijos metu išvalyto kariuomenės divyrio Peng Teh-huai ir aukšto partijos pareigūno Tao Chu atminimas buvo pagerbtas didelėmis iškilmėmis.

Kambodijoje buvo nužudytas britų mokslininkas Malcolm Caldwell.

Prancūzijoje nuo sprogusios bombos žuvo baskų teroristų vadas Jose Maria Beneran Ordenana, kuris prieš 5 m. buvo nužudęs Ispanijos min. pirm. Luis Carrero Blanco.

Sovietų policija iškratė Maskvos, Leningrado ir Rygos žydų disidentų butus ir konfiskavo žydų pagrindinei spaudai skirtus straipsnius.

Hong Kongas nesutiko įsileisti į uostą laivą atplaukusį 2,700 Vietnamo pabėgėlių.

Alžiro prezidentas Houari Boumadiene, neatgavęs sąmonės, mirė. Jo pareigas laikinai eis parlamento pirmininkas Rabah Bitat.

Filipinų vyriausybė neleido įplaukti į uostą laivui su 2,300 Vietnamo pabėgėlių.

Buvęs CIA tarnautojas William Kampiles buvo nuteistas 40 m. kalėti už slapčių dokumentų apie JAV satelitus perdavimą Sov. S-gai.

Tylios demonstracijos Žmogaus Teisių dienos proga prie Puškino paminklo Maskvoj yra rengiamos jau nuo 1966. Pradžioje jomis buvo pagerbiamos Stalino teroro aukos. Vėliau jų dalyviai, neatsižvelgdami į jiem gresiančius pavojus, šias demonstracijas skyrė pagerbti visiems kovotojams už žmogaus teises ir kalinamiems politiniams bei sąžinės belaisviam.

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

(atkelta iš 1 psl.)

Klaipėdoje pabaigtas įrengti trylikos aukštų didžiulis pastatas — jūreivių poilsio namai "Vėtrungė". Spaudoje rašoma, kad namuose esą per 500 kambarių, kino teatras, biblioteka, skaitykla, sporto salė, valgykla ir kiti būtiniai įrenginiai. Tik įdomu, kiek lietuvių jūrininkų tuose rūmuose poilsiaus.

Rašytojų sąjungos vicepirmininkas Vytautas Bubnys Kauno skyriaus ataskaitiniame susirinkime pranešė, kad **autorinių literatūros vakarų** pelnas skiriamas Taikos fondui. Ko siekia sovietinė "taika", akivaizdžiai matome iš įvykių Angoloje, Etiopijoje, Afganistane, Vietname, Rodezijoje, Pietų Afrikoje ir Nikaragvos komunistinių partizanų organizavime. Taikos ir išlaisvinimo vardu kuriamą komunistinės diktatūros valdžią. Net iš Lietuvos darbo žmonių renkami pinigai perversmams ir vergijai finansuoti. Tokia yra sovietinė taika, apie kurią taip dažnai ir iškilmingai kalbama!

Vilniaus universiteto klasikinės filologijos katedros vestibiulyje dailininkas Vitolis Trušys **neseniai užbaigė mitologinio turinio sudėtingą mozaikinį paveikslą**, vaizduojantį net 8 lietuviškus dievus: Patimpą ir Laime, Perkūną ir Medeinę, Pikelį ir Žemyną, Vėjopatį ir Gabiją. Paveikslas sudėstytas iš spalvotų mažųjų granito akmenėlių. Dievų figūros turi būdingą foną: Gabiją supa ugnis, Vėjopatį — paukščiai, Patimpą — augalai, pavasario motyvai. Įjungti ir lietuviško tikėjimo simboliai — saulė, mėnulis, žaltys.

Dar keli autoriai literatūros vakarai: lapkričio 25 Vilniaus centrinėje bibliotekoje **M. Martinaičio** vakaras, lapkričio 28 Meno darbuotojų rūmuose **R. Šavelio** novelių vakaras, lapkričio 30 Vilniaus gražtų gamykloje beletristo J. Apučio kūrybos vakaras, lapkričio 30 Telšiuose beletristo **A. Baltrano** vakaras, to pat autoriaus kūrybos vakaras gruodžio 1 buvo Mažeikiuose.

Lapkričio 27 Vilniuje netikėtai mirė žymus architektas **Vytautas Kazys Balčiūnas**. Buvo gimęs 1924 Radviliškio valsčiuje.

Šiais metais policija buvo aptvėrusi Puškino paminklą tariai dėl to, kad yra vykdomi kažkokie taisymo darbai. Ši aplinkybė, kaip lygiai ir nuo pat ryto aikštėj susirinkę milicininkai, neatgrasino grupės drąsuočių bent keliomis minutėmis drauge atžymėti Visuotinės Žmogaus Teisių Deklaracijos paskelbimo sukaktį.

Tos pačios sukakties proga du įtakingi Čekoslovakijos veikiantieji "Chartos-77" sąjūdžio atstovai — Ladislav Hejdanek ir Jiri Dienstbier — pasiuntė laišką Čekoslovakijos ministeriui pirmininkui Strougal, nurodydami nesiliaujančias Čekoslovakijos valdžios represines priemones prieš kitaminčius, tai yra prieš tuos krašto piliečius, kurie yra laikomi disidentais.

Sąjūdžio atstovai savo laiške konkrečiai mini dramaturgo Vaclav Havelio suėmimą, primindami, jog Vaclav Havel prieš suėmimą ilgus mėnesius buvo laikomas namų arešte, nepalikant jokios galimybės susisiekti su išoriniu pasauliu. Panašioj padėty yra ir Petr Uhl; jam jau daugiau kaip vienerius metus yra draudžiama išeiti iš namų, policijai net nepranešus šio potvarkymo priežasties. Laiško autoriai pagaliau primena, jog dar ir kitas įtakingas "Chartos-77" sąjūdžio atstovas — Jaroslav Sabata, policijos suimtas 1977 spalio mėnesį, tardymo metu skaudžiai sumuštas, tebėra be teismo laikomas kalėjime. Vienintelė jo kaltė buvo ta, kad Čekoslovakijos ir Lenkijos pasienyje jis buvo trumpai susitikęs su kai kuriais lenkais žmogaus teisių gynėjais.

tojas J. Apyžius romane "Chameleono spalvos".

Kazio Borutos romanas "Mediniai stebuklai" išleistas čekų kalba, išvertė V. Gaja. Iliustruota lietuvių liaudies drožinių nuotraukomis.

Garbės vardai. Nusipelnusio respublikos liaudies artisto vardas suteiktas Lietuvos kino studijos direktoriui **Jonui Gričiui**. Respublikos nusipelnusio meno veikėjo vardas suteiktas architektūros mokslų daktarui **Eduardui Budreikai**.

Šiaulių dramos teatras savo gastrolėse į Vilnių nuvežė **M. Gorkio "Vasarotojus"**, **P. Vaičiūno "Pristikėlimą"**. Abu veikalus režisavo **A. Ragauskaitė**. R. Gavelio pjesę režisavo **R. Steponavičiūtė**, o jaunas režisierius **S. Varnas** pastatė rusų autorių pjesę "Kvota". Repertuarą papildė dar Vilniaus konservatorijos teatrinio meno diplomantų pastatymai (du veikalai, jų pastatymui vadovavo dėstytoja **I. Vaišytė**).

Šiaulių dramos teatre jaunas režisierius **Saulius Varnas** pastatė jau trečią spektaklį. Šį kartą pasirinko bulgarų dramaturgo **P. Pančovo** pjesę "Aukštingos smiltys". Pagrindinius vaidmenis vaidino jauni aktoriai **R. Krilavičiūtė** ir **O. Ditkovskis**. Dailininkė — **J. Taujanskienė**. Spauda spektaklį įvertino teigiamai.

Pr. N.

LOS ANGELES, CALIF.

Politinių studijų savaitgalis

Tradicinis politinių studijų savaitgalis, kuris jau eilę metų ruošiamas kasmet Lietuvių Fronto Bičiulių Los Angeles sambūrio, įvyks vasario 3 ir 4 (šeštadienį ir sekmadienį) Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje, Los Angeles mieste.

Politinių studijų savaitgalio programoj, be vietos visuomenininkų ir jaunimo darbuotojų, dalyvauja: PLB valdybos pirmininkas Vytautas Kamantas (Chicago, Ill.), dr. K. Ambrozaitis (Ches-terton, Ind.) ir dr. V. Majauskas (Southfield, Mich.). PLB valdybos pirm. V. Kamantas dalyvaus viename iš simpoziumų ir pasakys kalbą aktualiais lietuvių klausimais. Dr. K. Ambrozaitis ir dr. V. Majauskas tars žodžius ir dalyvaus simpoziumuose.

Politinių studijų savaitgalio bus nagrinėjamos ir diskutuojamos šios temos bei klausimai: "Pagrindinė lietuvių tremtinių misija ir jos vykdymas", "Lietuvos laisvinimo darbo išplėtimas ir suintensyvinimas", "Nuolatiniai jaunimo darbai Lietuvos laisvinimo žygyje", "Ko geros valios lietuviai laukia iš veiksmų" ir kit.

Politinių studijų savaitgalis bus pradėtas vasario 3, šeštadienį, 9 val. 30 min. Programa bus tęsiama sekmadienį tuoj po sumos — 12 val.

LFB Los Angeles sambūriui vadovauja: pirm. A. Kulnys, vicepirmininkai — E. Arbas, J. Kojelis, A. Raulinaitis ir L. Valiukas, sekr. B. Varnienė ir ižd. A. Kungienė.

(a.p.)

DOVANA — IRENOS VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageidaujamų daiktų siuntiniai pagal užsakymus. **SUDAROMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI.** Pasiunčiamas iš Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Darbo valandos: trečiad. ir penktad. nuo 12 iki 6 val. Šeštad. nuo 10 val. iki 4 val. Kitomis dienomis — susitarus. Tel. 296-5250. Namų tel. 268-1594. 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų vakarais (516) 757-4296. Antrad. 2-8 val. vak., šeštad. 9:30-12:30 val. Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. (212) 441-2811.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211. Tel. 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, New-ark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Elizabeth office: 216 Palmer St. (Bet. 2nd and 3rd Aves), telef. 353-2999. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsiamos koplyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laido tuvių direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermininės bet kurio miesto daly.

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

SPARTA—Rašomos mašinėlės jv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, jv. biznio mašinos—pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

Lietuviška REAL ESTATE įstaiga St. Petersburg, Floridoj ANGELĖ E. KARNIENĖ Broker-Realtor 3701 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, Fla. 33706 Telef. (813) 360-2448, vakare (813) 345-2738 Rezidentai-Moteliai-Sklypai Apartmentai-Kondominiumai Nuomavimas — Notary Public	
--	---

NAUJAUSIUS 1979 MEŲ JAV GAMYBOS AUTOMOBILIUS galima įsigyti gamintojų kaina. Tai galimybė sutaupyti iki 750 dol. ir daugiau. Dėl informacijos skambinti: L. Juozapavičius, 424-2109, arba rašyti: 60-54 70th St., Maspeth, N.Y. 11378.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimai, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 7 v.v. 97.9 FM bangomis. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 v.v. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mount-ainside, N.J. 07092. Tel. 201 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žibury, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ. Fasolino MEMORIALS 66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS Phones: 326-1282 326-3150 TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA — — GAUSI PARODŲ SALE	KVEČAS JONAS 1933 + 1976
---	--

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESCIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

Spalio mėn. suėjo metai, kai Nijolė Sadūnaitė išėjo iš darbo stovyklos ir pradėjo savo tremtį Krasnojarske, Bogučanuose. Nuotraukoje matome namą, kur ji, atvažiavus į Bogučanus, gyveno, kol persikėlė į ligoninės bendrabutį. Nijolė su viešnia iš Vilniaus eina pasivaikščioti.

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office (212) 827-1351

Publication No. 148360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$13.00. Single Copy 25 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Prenumerata metams \$13.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra • Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Pasitinkant Naujuosius Metus

Žmogus visada nori įžvelgti į ateitį ir atspėti, kas bus. Graikai ėjo į šventyklas pas pitijas, kad jos išburtų ateitį. Atsirado aiškiaregių, pranašų, net burtininkų. Susidarė ir papročiai kalbėti apie ateitį iš delno, iš kortų, iš gėlių, arbatos lapelių. Karštas švinas arba vaškas pilamas į šaltą vandenį ir iš gautų formų spėjama ateitis.

Šiais ateities spėjimais ypač užsiminėjama Naujųjų Metų išvakarėse. Buriama švinu, buriama ir arbatos lapeliais, ir kitais dalykais. Ir žmonės tiki, kad va, ims taip ir atsitiks. Tai yra burtai, kurie negali nulemti žmogaus likimo. Tuose būrimuose pasitaiko tik sutapimų, tada ir pradedama tikėti, kad taip bus, kaip išburtas.

Bet kartais nereikia nei burtų, pati įvykių logika nusako, kas gali įvykti. Nuolat siaučia ligos ir visokios nelaimės. Tad įprasta, kad tokių švenčių proga žmogus prideda savo linkėjimus.

Ir mes tad visiem mūsų skaitytojams, visiem bendradarbiams, spaudos rėmėjams, bičiuliams, visiems darbuotojams dėl lietuvių būties linkime kuo gražiausių, laimingiausių metų, kad jūsų visų nepaliestų ligos, kad visada turėtumėt jėgos tarnauti didiesiems žmogaus idealams.

Trokštame ir linkime, kad pasaulyje būtų taika. Bet senieji metai palieka nepaprastai didelį nerimą. Kas dedasi Afrikoje? Susigrūdavo valstybė prie valstybės ir lipa viena kitai ant kojų. Artimųjų Rytų reikalai nepagerėjo. Palikimas Naujiesiems Metams tikrai baugus. Dar prisidėjo su savo vargais Iranas, Turkija.

Kur tolimesi Azija? Ir ten rikiuojamos kariuomenės, svaidomi žodžiai.

Visas pasaulis trokšta, kad tuose kraštuose būtų taika, kad įsivyratų teisingumas ir meilė. Bet ar taip bus? Tokia Sovietų Sąjunga jau ir verčiasi tuo, kad

gali kitus sukiršinti, supjudyti, sukelti neramumus krašte. Iš chaoso ir iš kraujo ji pati punta ir didėja.

Trokštame ir linkime, kad Jungtinės Amerikos Valstybės būtų galingos ir stiprios, kad išdrįstų labiau ginti nuskriaustuosius, labiau pasisakyti už principumą, labiau visur gintų žmogaus laisvės teises. Amerikos Laisvės statula yra simbolis visiem pavergtiesiems, kad vieną kartą jie išsivaduos. Tegu Amerika jaučia tai ir tegu padeda tiem įkalintiems sąžinės kaliniams.

Trokštame ir linkime, kad JAV ir kitos didžiosios valstybės pamatytų ir mažąsias tautas, mažąsias valstybes ir jom pritaikytų tą patį lygį bei apsisprendimo principą, kurį pritaikė Afrikos tautom. Tegu šie metai sustabdo sovietų kolonializmą ir tegu atneša laisvę jų pavergtom tautom!

Trokštame ir linkime, kad visas lietuviškasis gyvenimas klestėtų klestėtų, kad bendroje vienybėje siektume savo didžiųjų siekių — laisvės savo pavergtai tautai ir kuo didesnio kūrybingumo lietuviškoje bendruomenėje. Šie mūsų troškimai kai kam nepatinka. Jie norėtų, kad lietuviškoji išeivija būtų susiskaldžiusi, bejėgė; kad greitai iširptų šiame krašte ir kad nekalbėtų apie Lietuvos likimą. Tom jėgom ir rūpi lietuviškąją veiklą griauti, mus skaldyti.

Tegu šie metai sustiprina Altos veiklą ir tegu ji atgauna savo prestižą. Tegu Vlitas išsilaisvina savo aukštumoje ir pajėgia vadovauja Lietuvos laisvinimo darbui.

Lietuvių Bendruomenė, kuri kaip gajus medis išsiskleidęs apėmė įvairias gyvenimo sritis, tegu dar labiau klesti ir skatina bei ugdo visuomeninę, kultūrinę ir Lietuvos laisvinimo veiklą. Darbo visose srityse daug. Tegu

(nukelta į 4 psl.)

2

Pirm. Vytautas Kamantas skundėsi, kad, nors iš senosios valdybos buvo perimta 51,800 dol., tačiau didelė šių pinigų dalis priklauso Jaunimo Sąjungai bei Argentinos Lietuvių Bendruomenei; savo pačių veiklai jie turi tik 20,000 dol. su viršum. Prašė didesnės paramos, ypač iš JAV ir Kanados kraštų valdybų.

JAV LB KRAŠTO VALDYBOS PRANEŠIMAI

Pirmininko pranešimas

Gana išsamų pranešimą padarė JAV LB krašto valdybos pirm. Algimantas Gečys. Jis pabrėžė, kad "LB apylinkė yra svarbiausia bendruomeninės veiklos ląstelė ir tuo pačiu svarbiausias Bendruomenės vienetą". Be apylinkių negalėtų egzistuoti visa Lietuvių Bendruomenė, todėl krašto valdyba daug dėmesio skiria tom apylinkėms sustiprinti, šaukdama rajoninius suvažiavimus, krašto valdybos nariams lankantis apylinkėse bei palaikant glaudų ryšį telefonu ir laiškais. Jis džiaugėsi, kad vis daugiau amžium jaunesnių matosi LB apylinkėse ar kitose vadovaujančiose pozicijose. Pirmininkas tvirtino, kad, remiantis tuo, "sekantys keli dešimtmečiai parodys Lietuvių Chartoj pasėtos bendruomeninės minties patvarumą ir stiprybę". Kvietė tarybos narius tiesiogiai pagelbėti vietos LB apylinkėms.

Lietuvos laisvinimo veikloje ir toliau ruošia informacinę-pavyzdinę medžiagą įvairiomis su kaktim paminėti, radijo programą anglų kalba, kasmet išleidžia "Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lith-

Washingtonė įvykusiame Lietuvių Bendruomenės bankete inž. Algimantas Gečys, JAV LB Krašto valdybos pirmininkas, skelbia Vilniaus universiteto 400-sius metus. Dešinėje — Aušra Zerr, JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkė. Nuotr. Jurgio Bilmano

BENDRUOMENĖS SUVAŽIAVIMAS PERSPEKTYVOJE

VYTAUTAS KUTKUS

uania", palaiko ryšius su valdžios įstaigomis, reagavo į "Holocaust" filme lietuvių tautai mėsus kaltinimus, įtaigavo valdžios pareigūnus artėjant Belgrado konferencijai, rėmė JAV kongrese kelių rezoliucijų pravedimą, protestavo dėl teisiamų rezistentų ir kt.

Pirmininkas džiaugėsi JAV krašto valdybai rodomu Baltųjų Rūmų palankumu. Krašto valdybos vicepirm. Rimui Česoniui tarpininkaujant, birželio mėn. išrūpinta audiencija pas JAV viceprezidentą W. F. Mondale, kur dalyvavo ir prezidentas J. Carter. Po šios audiencijos net septynis kartus Baltieji Rūmai kreipėsi į JAV LB krašto valdybą, kad ši atsiųstų savo atstovus į prezidentines konferencijas Baltuosiuose Rūmuose. JAV LB tarpininkaujant, prezidentas J. Carter paskyrė dr. Eloną Vaisnienę į prezidentinę komisiją.

Turėtos audiencijos ir pas JAV ambasadorių prie Jungtinių Tautų Andrew Young ir pas Amerikos atstovą J.T. Žmogaus teisių komisijoj L. Mezvinsky. Pirmininkas sakė: "Esam įsitikinę, kad Lietuvos pavergimo klausimas privalo būti keliamas visur ir visada, draugų ir nepriešelių tarpe". Tuo vadovaudamiesi, savo leidinį "Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania" siuntinėjo net satelitinėms valstybėms ir palaikė ryšius su Kinijos Liaudies Respublika. Minėtos audiencijos padarė tai,

kad Jungtinių Tautų atstovas Mezvinsky Ženevoj vykusiuose J.T. posėdžiuose jau kėlė Viktoro Petkaus klausimą.

Švietimo srityje siekta sustiprinti administracinį aparatą, paruošti įstatai, bandyta gauti atleidimą nuo valdinių mokesčių, sustiprintas leidinių platinimas. Ir toliau leista vadovėliai, Švietimo Gairės, bandyta gauti lėšų iš valdinių fondų, ruoštos mokytojų studijų savaitės, rūpintis mokinių prieaugliu. Pirmininkas džiaugėsi stipria Lietuvių Fondo parama švietimui.

Kultūros srityje pagrindinis dėmesys skirtas Pasaulio Lietuvių Dienom Toronto. Šiais metais pasikeitė kultūros tarybos pirmininkas. Pasitraukus Juozui Gailai, jo postą perėmė Aleksandras Radžius. Jo pirmas uždavinys buvo paruošti Lietuvių Fondo pageidaujama ilgąmetį planą.

Finansiškai JAV LB krašto valdyba stovi stipriai. Aukos laisvinimo reikalams kasmet didėja; rugsėjo, LB mėnesio, proga aukos irgi kyla. Kiek sunkiau sekasi surinkti solidarumo įnašus. Lietuvių Fondas yra vienas iš pagrindinių šaltinių švietimo ir kultūrinės veiklos finansavimui, todėl kvietė LB vienetams remti LF pastangas pabaigti antrąjį milijoną.

Kalbėdamas apie santykius su veiksniais ir kitomis organizacijomis, pirmininkas teisiškai kalbėjo: "Bendruomenė, kur privalo būti motina ir geresnė, ir sunkiau sukalbami. Krašto valdyba tad siekė pasinėšimą į izoliaciją šalinti, kelti visuomeninę pasitikėjimą LB darbuotojais, mažiau polemizuoti, daugiau megzti asmeninius ryšius, pagerbti kitaip galvojančių nuomonių. Kitų organizacijų narius kvietė būti LB išrūpinusių audiencijų dalyviais, o LB atstovai teikė dėmesį kitų organizacijų suvažiavimams ir renginiams".

Artėjančių JAV LB tarybos rinkimų metu kvietė visas ideologines organizacijas "skatinti statyti savo kandidatus, nes yra svarbu, kad LB-nė būtų atstovaujami visų pažiūrų bei nusiteikimų tautiečiai. Opozicija LB taryboje yra reikalinga ir būtina. Svarbu, kad ji būtų pozityvi ir vadovautųsi demokratinėmis normomis".

Kiek ilgiau krašto valdybos pirmininkas sustojo prie santykių su Amerikos Lietuvių Tary-

ba. Birželio 18 Rochestery įvyko psitarimas tarp Altos visuomeninių reikalų komisijos atstovų dr. Leono Kriaučeliūno ir dr. Jono Valaičio ir JAV krašto valdybos atstovų Algimanto Gurecko ir Algimanto Gečio. "Pasitarime vyravo noras šalinti nepasitikėjimo barikadas, pamiršti praėjusias nuoskaudas ir pirmoj eilėj žiūrėti Lietuvos gerovės. Nė viena pusė nebandė išeiti Rochesterio psitarimo laimėtoja." Sutarta:

1. ALT ir JAV LB dirba naudingą darbą Lietuvos laisvinimo byloje.

2. ALT ir JAV LB pritaria Lietuvos laisvinimo darbo konferencijoms, įvykusios 1974 spalio 26-27 White Plains, N.Y., priimtai rezoliucijai: "Lietuvos laisvinimo darbo konferencija, turėdama galvoj, kad mūsų visuomenės diferenciacija ir nusistatymų įvairumas yra natūralus ir teigiamas reiškinys, taria, kad dėl to tolerancijos puoselėjimas ir jos laikymasis mūsų išeivijos organizacijų spaudos ir pavienių asmenų tarpe yra būtinas. Nesilaikymas šio svarbaus dėsno apgailėtina kenkia išeivijos tautiniam solidarumui ir laisvinimo darbo sėkmei". Visi kviečiami laikytis šių nutarimų.

3. ALT ir JAV LB, siekdamas Lietuvos laisvinimo veiklos derinimo, pasisako už glaudesnę šių dviejų veiksmų bendradarbiavimą, tarporganizacinę informaciją, darbų koordinaciją ir ateities laisvinimo žygių planavimą. Tam tikslui abiejų veiksmų valdybos pasikeičia ryšinininkais.

4. Glaudesniam bendradarbiavimui ir veiklos derinimui nutarta kasmet šaukti ALT ir JAV LB psitarimus.

5. Sudarant delegaciją pas JAV prezidentą, viceprezidentą ir valstybės sekretorių, kviečiami ALT ir JAV LB valdybų atstovai.

6. Nutarta sudaryti komisiją, kuri aiškintųsi dėl Lietuvos laisvinimo darbui lėšų sutelkimo ir išdėstymo galimybes ALT ir JAV LB visuomeninių reikalų tarybos apsijungimui arba eventualiam ALT ir JAV LB susijungimui.

JAV LB krašto valdyba tuos susitarimus patvirtino 1978 liepos 2, Pasaulio Lietuvių Dienų metu Toronto. Nors po susitarimo praėjo daugiau 5 mėn., bet Altos valdyba jų dar nepatvirtino, o neseniai įvykęs Altos me-

(nukelta į 4 psl.)

TIK ASILAS IŠ KELIONĖS ARKLIU NEGRĮŽTA

Kelionės įspūdžiai

ANTANAS RUBŠYS
MANHATTAN COLLEGE

13

Prie palmių miškelio glaudžiasi Rakine kaimas. Dievo Ptah šventovės likučius slepia šiukšlės. Avys ir ožkos randa sau užuovėją.

Sakkara Saharoj

Sahara yra dykuma. Beribė smėlio jūra Egipto vakaruose. Sakkara yra vietovė šios jūros pakrastyje su seniausiu Egipto kapinynu. Memphis — sostinė, iš kurios dievas-faraonas valdė, o Sakkara — faraono gyvenvietė po mirties dievų tarpe. Labai sausa. Tylu. Įsiklausęs girdi dykumą. Tik nesupranti, kas garisia kalba: smėlis, vėjo vaiko-mas, ar vėjas, smėly žaisdamas.

Egipto religija žinojo, kad žmogus yra nemirtingas. Nemirtingumas daug kainavo. Todėl tik faraonas ir tie, kurie turėjo lėšų savo kūnui mumija po mirties paversti, galėjo būti nemirtingi. Mat, mirusiojo ka, arba "as" (siela), galėjo džiaugtis nemirtingu gyvenimu tik turėdama nesugedusį kūną. Ka grįždavo į savo kūną. Kūno balzamavimas, mastabų ir piramidžių statymas,

aprupinimas maistu, gėrimu, priemonėmis medžioti, žuvalti pomirtiniame gyvenime — visa tai buvo brangūs dalykai. Egiptiečiai buvo tauta, kuri gyveno tam, kad pasiruoštų gyvenimui po mirties.

Nuo Memphis į Sakkarą yra vos trejetas kilometrų. Bevažiudamas suskaičiau net 11 piramidžių! Jos nėra tokios iškilios, kaip Gizeh piramidės, tačiau ne mažiau iškalbės apie egiptiečių pasirošimą gyventi Anapus.

Iš tolo, rodos, Sakkara sėdi ant lygios vietos dykumoj. Arčiau privažiavęs, nustembu. Mat, akys apgavo. Dykumos paviršių, lyg bangos, puošia geltono smėlio kopos kopelės. Šešiaaukštė Džoser (III-osios dinastijos faraono) mastabinė piramidė dunkso tarp smėlio kopų.

Mastaba yra keturkampė platforma. Mastabų ant mastabos šešių sykius surikiavus, turima šešiaaukštė piramidė. Beje, antroji mastaba yra bent dviem metrais mažesnė, o trečioji bent dviem metrais mažesnė negu antroji...

Šeštoji yra pati mažiausia, keturkampė piramidė viršūnė!

Džoser piramidė buvo pati pirmiausia Egipte. Jos statybai naudotas kalkakmenis su šlyno priemaišomis. Užtat labai trapi.

Amžiai Džoser piramidei nebuvo gailėstingi. Kadaiše ji buvo dalim iškilų pastatų, kuriuos faraonui suprojektavo Imhotep — garsiausias Egipto architektas, gydytojas, valstybininkas. Tik kur ne kur tarp smėlio bangų matai pamatų, sienų, kolonų likučius.

Piramidės šiaurės rytų kampe yra uždaras kambarys su skylė sienoj. Tą skylę turbūt padarė piramidžių vagys, ieškodami brangenybių. Kambary gali matyti Džoser statulą. Tačiau ji tik kopija. Originalas yra Kairo muziejuje.

Faraonas save įamžindavo, arba padarydavo nemirtingą, mumija ir piramide. Didikai turėdavo pasitenkinti mastabomis. Tris jų aplankiau Sakkara kapinyne: Ti, Mereruka ir Ptahotep.

Ti buvo aukštas valdininkas V-osios dinastijos metu. Mastabos sienos išpuoštos nuostabiomis freskomis. Jos bent 4500 metų senumo! Freskų, sieninės tapybos, dėka galima susipažinti su Ti pareigomis faraono tarnyboje ir su jo paties šeimos ir buitinių poreikių. Be to, jos daug pasako apie Egipto žemės ūkį, amatus, žvejybą. O fauna ir flora vargu ar galėtų būti geriau pa-

vaizduota mūsų laikų menininkų.

Mereruka buvo VI-osios dinastijos faraonų rūmų ceremonierius. Jo mastaba ir didžiulė, ir graži savo puošnumu. Turi net 30 kambarių su spalvingomis freskomis. Mereruka žmona Hert-Wated-Chet turi šešių kambarių kapą, o sūnus Meri-Teti — penkių. Kambariuose kadaiše buvo maistas, gėrimas, priemonės džiaugtis gyvenimu Anapus. Dabar jie tušti.

Ptahotep buvo valstybininkas faraono Isesi valdymo metu (V-oji dinastija). Jo mastabos koridoriai ir salės išpuošti reljefais, freskomis ir hieroglifais. Tarnai, šunys, beždžionės, kartu su muzikantais ir šokėjais bei nykštukais (neužaugus egiptiečius labai stebino) parodomi kartu su šeimininku šventovėj, prie pietų stalo, provincijų lankyme ir faraono tarnyboje.

Egiptietis senovėj turėjo būti didelis optimistas. Savo pasiruošimu gyventi Anapus jis bandė paneigti mirtį. Visa bėda, kad pomirtinis gyvenimas buvo toks brangus. Be to, ne visiem prieinamas. O Egipto nuosmūkių metu piramidžių ir mastabų plėšikai davė suprasti, kad mirties paneigti neįmanoma.

Pas Gizeh trejetuką

Egipto saulė jau slinko vakaruosna, kai pasiekiau Gizeh. Cheops, Cheffren ir Mykerinos

piramidės yra mūsų bene geriausiai pažįstamos.

Faraonas Cheops (IV-osios dinastijos) sau kapą pasistatė maždaug apie 2690 m. prieš Kristų. Statybai kalkakmenį ėmė iš Mohattam kalnų rytinėje Nilo pusėj. Prie statybos dirbo apie 100,000 darbininkų per 20 metų. Jie čia sutėpė ir eilėmis vienas ant kitų surikiavo maždaug 2 1/2 milijono vienodo dydžio akmenų gabalų, kurių kiekvienas sveria apie 2 1/2 tonų. Piramidės aukštis dabar yra 137 metrų (kadaiše 147!), o vienas jos šonas turi 230 metrų ilgumo. Cheops piramidė apima 53,000 kvadratinį metrų. Masyvus kapas dievui-faraonui!

Egipto situacinis žemėlapis su kaimyniniais kraštais

Ir į piramidės vidų galima įeiti. Šiauriniame jos šone yra skylė, kurią prakalė arabų kalifas El-Manum. Mat, jam buvo parūpę galimi turtai sarkofago kambary.

Per šią skylę į piramidės vidų patekti yra labai sunku. Tiesa, dabar ji apšviesta elektrine šviesa, bet, būdama žema, verčia susikuprinti. Be to, tvanki šutra vargina, ir nosis piestu stojasi dėl neįprasto kvapo. Tačiau turistų pilna. Yra daug sukritusių. Ypač storiem nelengva. Vienus paveikia šutra, o kitus uždara vieta ir jos ankštumas.

Man ši jau antroji proga pasveikinti dievą-faraoną Cheopsą. Todėl, daugiau vietą pažindamas, galiu ir kitus paraginti drąsos nenustoti.

Piramidės vidų yra nedidelis kambarys su tuščia ir perskeltu sarkofagu. Faraono mumijos ir turtų jau seniai nebėra. Jais pasirūpino piramidžių plėšikai dar prieš Kristaus laikus.

Cheopso piramidę jau buvau matęs 1958 metų vasarą. Tada turistų tiek daug nebuvo. Pamenu, kad kone bėgomis užlipau ir ant piramidės viršūnės. Ir dabar širdis smarkiai suplakė aną dieną prisiminus! Užlipti į Cheopso piramidę yra nuostabus išgyvenimas. Negaila nei prakaito, nei laiko.

(Bus daugiau)

Detroito lietuviuose VAKARONĖ SU ALGIMANTU KEZIU

ALFONSAS NAKAS

I paskutinę 1978 metų kultūrinę vakaronę LB Detroito apylinkės valdyba pasikvietė lietuvių etninės enciklopedijos leidėją, fotografa-menininką, kultūrinių apraškų filmuotoją kun. Algimantą Kezį, SJ. Vakaronė įvyko Dievo Apvaizdos kultūros centro kavinėje gruodžio 16.

Vakaronę atidarė valdybos narė Eleonora Grigaitienė. Keletu žodžių supažindinusi svečių su publika, kvietė, kad jis pats kalbėtų apie šio vakaro programą.

Kun. A. Kezys paaiškino, kad turįs atsivežęs keletą filmų. Bent keturis norįs parodyti. Pirmasis būsiąs apie profesorių kalbininką Antaną Salį, suktas vos dvidešimt dienų jam belikus gyventi ir užbaigtas jau tikrose jo mirties išvakarėse. Antrasis — iš Californijos lietuvių gyvenimo, pavadintas "Sala". Trečiasis — Chicago lietuvių kalėdinė programa angliškai. Ketvirtasis — būdingesni penktosios tautinių šokių šventės Chicagoj momentai.

Pasisakė, kad savo kelionėse propaguoja ir Amerikos Lietuvių Bibliotekos leidyklos knygas. Tai leidykla, kuriai, jei ne klystu, kun. A. Kezys vadovauja (jis, rodos, pats to neminėjo), kuri įsisteigė Chicagoj, per porą metų išleido keturias puošnias, gausiai iliustruotas, albuminio formato knygas ir padarė gerą lietuvių etninės enciklopedijos pradžią. Kvietė pertraukos metu pavartyti atvežtų visų keturių knygų (Palikę tėviškes namus, Pensylvanijos angliakasių Lietuva, Lithuanians in Multi-Ethnic Chicago, Lietuvių Seimos tradicijos) pavyzdžius ir tapti Amerikos Lietuvių Bibliotekos nariais.

Grįžtant prie filmų, dar buvo paaiškinta, jog "Salos" bus rodoma tik antroji dalis, nes abi dalys užimtų apie dvi valandas laiko. Prašė nesipiktinti dėl porcijų: kai kurie labai įžymūs, garbingi asmenys filme "roles" atliks per keletą akimirkų, o kiti užtruks ilgokai. Dėl nepaaiškinamų aplinkybių to buvę sunku išvengti.

Filme apie Antaną Salį egzistuoja keturi žmonės: jis pats, jo pokalbininkas dr. Kostas Ostrauskas, Salio žmona ir duklė (jų vardų neužsirašiau). K. Ostrausko klausinėjamas, profesorius pasakoja apie savo jaunystę, studijas, susitikimus su kalbininkais J. Jablonskij ir K. Būga, dėstymą Vytauto Didžiojo universitete, su motociklu švaistymąsi po gimtąją Žemaitiją ir nuštatiniąją dūnininkų-donininkų tarmių ribų, kalbos tyrimo tikslais ekskursijas į Džukiją, naujadarų kūrimą Lietuvoj, mokslinį darbą Pensylvanijos universitete (25-erius metus!; daug ilgiau negu VDU), naujadarų kūrimą Amerikoje, meilę gamtai, puoselėtą bitininkystę ir sodininkystę. Pirmoji interview su K. Ostrausku dalis — 1972 liepos 11, profesoriaus namuose. Antroji — 1972 liepos 21, prie ligoninės (rodos, taip?). Tai čia iš šalių liūdno stovi žmona ir duklė, o jis tvirtu balsu skelbia testamentinius žodžius, kurie, jam mirus, aplėkė visą lietuviškąjį pasaulį. Gerbkite ir tausokite savo gimtąją kalbą, seni ir jaunimas... Tokia pagrindinė testamentinė mintis. Kad pusvalandis interview nebūtų toks sausas, perpinta puikiais gamtos vaizdais ir kartkartėmis liūdna klasiška muzika.

Lietuvių "Saloj" prie Ramiojo vandenyno paviešėjom be kelių minučių valanda. Susitikimai prasidėjo pas Bernardą Brazdionį ir baigėsi pas Bronį Railą. Pirmasis skaitinė beilėraščių, o paskutinytis-prozinę, eilėtrastiškai raiškų žodį, iškeliantį Californijos pranašumą. Tarp jų dviejų — dar 18 ilgesnių ir trumpųjų momentų pas kitus ir kitas: Bronių Budriūną, Jurgį Gliudą, Mariją Gimbutienę, Antaną Pavasarį, Petronėlę Orintaite, Juozą Balčiūną-Švais-

tą, Florence Korsak, Alę Rūtą, Andrių Norimą, Birutę ir Rimantą Dabšius, Danutę Mitkienę, Prano Lemberito našlę Moniką Lembertienę, Eleną Tumienę, Stasę Klimaite, prof. Kazį Alminauskį-Alminą (jo suktakto kalba tai Alena Devenienė, tai Vladas Juodeika, tai dar vienas kitas, kurių pavardžių nespėjau užsirašyti), J. Tininį, Rūtą Lee-Kilmonytę ir Raimondą Apeikytę. Tyčia neminėju tituly. Kurių pavardės žinomos už Los Angeles ribų. Darbininko skaitytojai titulus prisidės, o kurie garsūs tik "saloj", ne mano reikalas tuos propaguoti. Čia filmuotojo irgi nemažai užgriebta: puikus Pacifico gamtos vaizdai, su gėlėmis, palmėmis, kaktusais; namų ir rezidencijų terasos, salonai, bibliotekos. Tartum konkurse, rodomieji skaitė, deklamavo, skambino pianinais, dainavo, damos ant kaklų ir krūtinų demonstravo perlus bei gintarus. Beveik visi rodomieji senstėlėję arba ir visiškai senutėliai (kaipgi kitaip būtų garsūs!), užtat ne tiek grožiu, kiek talentu, išmintimi norėjo pasirodyti. Tik Dabšių pora prieš dainuodami vaikščiojo už rankų susitvėrę jaunučiai, meiliai vienas į kitą pasižvalgydami, "gėlės" kėpindami ir bučiuodami. Tik Rūta Lee įtikinėjo Juozą Kaributą, jog "Hello, Dolly" filme buvusi jauniausia istorijoj Dolly, ir, Dieve gink, nepagalvokit, jog ji į Dolly amžių artėja... Kiekviena asmenybė nuo kitos atskirta šniokščiančių okeano bangų.

Trumpas filmukas, kuriame mažamečiai Chicago vaikuikai pasiutusiai gudriai kalbasi apie Kalėdas ir jų papročius, kurių būrelis vėliau gieda kalėdines giesmes (anglų kalba, lenkiškos melodijos), tai vėl aiškina apie Kūčių valgius ir nelabai pagarbiai laužia bei juokdamiesi žiaunuoja plotkelę, prieš bene porą metų buvo rodytas Detroito televizijoje. Vis dėlto smagu buvo dar kartą pažūrėti, juoba, kad ir dabar matėm prieš pačias Kalėdas.

Mažiausią įspūdį padarė filmas iš grandiozinės penktosios tautinių šokių šventės, įvykusios Chicago Tarptautiniam amfiteatre 1976 rugsėjo 5. Iš visko atrodo, kad filmuotojas neturėjo sąlygų su savo aparatais judėti. Daugelio šokių vaizdai atrodo chaotiški, beveik nesimantė šokančiųjų veidų, daug kur trūko tinkamo apšvietimo. Be to, nėra Detroito lietuvių, kuris, jei tik galėjo pajudėti, nebūtų dalyvavęs anoj šventėj, nebuvęs amfiteatre (ne tik mūsų šaukinioj Šilainė ten šoko, plius vaikučiai, plius veteranai, bet ir vyriausia rengėja, meno vadovė, buvo msiškie Galina Gobienė). Šventę matėm tikrai gražesnę, negu filme pavyko užfiksuoti. Vienu dalyku šeštojo tautinių šokių šventėj turėtų rengėjai pasirūpinti: uždrausti beprotiškai švaistytis prožektorių šviesom! Piktinomės tomis šviesomis, šokius stebėdami. Skundėsi dėl jų šokėjai, kad trukdė jiems. Buvo, regis, ir spaudoj tie švaistymaisi pabarti. Bet, prisipažinsiu, jau beveik pamiršom. Tik dabar kun. A. Kezio filmas tą chaosą vėl priminė. Tegu šeštosios šventės rengėjai būtinai į šį filmą pasižiūri, kai prieš prieš šviesų klausimo...

Jeigu kas paklaustų, kuris filmas labiausiai patiko, geriausiai įvertintčiau pirmąjį. Ką čia įvertintčiau! Už jį kun. A. Keziui siūlyčiau premiją. Per pusę valandos parodyti didelio žmogaus gyvenimo pagrindiniai bruožai. Atsikleista penkiasdešimt dešimtą minutę prieš dvyliką, ant mirties slenkščio! Šio filmo keletas egzempliorių turėtų būti padovanota universitetų bibliotekom, visų pirma Vilniaus ir Pensylvanijos universitetam. Tokio dokumento ir už milijonus nepagaminsi, kai herojus iškeliavęs.

Labai įdomi ir "Salos" veidų galerija. Nepasižymėjau, kada tas filmas suktas, bet regis, ar ne

Kun. Algimantas Kezys, SJ, žinomas fotografas ir filmininkas, lankėsi Detroito, ir ta proga gruodžio 16 buvo su rengta jo vakaronė. Jis pats (k.) kalbasi su dr. Vytautu Majausku. Nuotr. Jono Urbono

BENDRUOMENĖS SUVAŽIAVIMAS

(atkelta iš 3 psl.)

tinis suvažiavimas tų pasitarimų visai nesvarstė. Krašto valdybos pirmininkas tikisi, kad naujai išrinktoji Altos valdyba vis dėlto tuos susitarimus patvirtins.

Su Vliku JAV krašto valdyba artimai bendradarbiauja, tariasi ir jo atstovus kviečia į JAV LB išrūpintas svarbiąsias audiencijas.

Organizaciniai reikalai

Vykdomasis vicepirmininkas organizaciniam reikalams Balys Raugas kalbėjo apie JAV LB organizacinę veiklą.

Floridos apygardoj buvo įsteigta nauja Atlantos apylinkė, kuriai pirmininkauja dr. Paukstelis. Floridoj dabar jau gerai veikia 4 apylinkės. Dar bandoma įsteigti naujas apylinkes Miami ir Deltonos-Daytonos lietuvių telkiniuose. Kasmet reguliariai šaukiami apygardos suvažiavimai.

Pietryčių apygardoj normaliai veikia 4 apylinkės, o 2 apylinkės Pensylvanijos rytuose vos veiktuoja. Ankstesnių ateivių kolonijos Pensylvanijoj vis dar tebėra šalia ir neįsijungia į organizuotas Bendruomenės gretas. Šiais metais apygardinis suvažiavimas nesusauktas.

Connecticut apygardoj veikia 8 apylinkės. Bandoma suorganizuoti naują apylinkę Ansonijoj. Apygardos valdyba stropiai atlieka savo pareigas.

1976-aisiais. O žiūrėkit, nebėra Juozo Tininio (čia, rodos, ir taip jis buvo iš kitur perfilmuotas?), nebėra Kazio Alminauskio-Almino, nebėra Vlodo Juodeikos, nebėra Juozo Švaisto. Tik per porą metų! Kelių dar po poros metų nebus? Spalvotame A. Kezio filme (visi jo filmai spalvoti) parodyti veidai gyvi, ryškūs, įdomūs. Magnetofonų gadyne dabar dažnai demonstruojamas žymūno balsas. Šiame filme tik balsas atstovavo Pranui Lembertui. Vietos skirta daug. Jo nuotrauka, už jį kalba dvi moterys, kalba iš anapus ir jis pats. O vis dėlto — ne taip, ne tas. Jei būtume galėję matyti jį gyvą, būtų kur kas ryškiau.

LB kultūrininkam reikėtų ne vieną Algimantą Kezį, o kelis jo kalibro kezius paleisti per Amerikos, Australijos ir Europos lietuviškas salas ir prigaminti šimtą tokių filmų, kaip čia aprašytieji du pirmieji. Kada nors, kai melo uždangos nuo akių bus nuplėštos, tauta galėtų pažūrėti, kas buvo ta lietuviškoji išeivija laisvajame pasauly, kaip ji atrodė, ką kūrė, kuó gyveno.

Pertraukos metu ir po vakaronės susirinkusieji grožėjosi bene 40-čia Algimanto Kezio foto nuotraukų išdidintų atspaudų. Tai vaizdinė foto menininko poezija, ties kuria negali nesusimastyti.

Labai labai gaila, kad vakaronėj tedalyvavo tik kelios dešimtys žmonių. Čia reikėtų LB vadovybę pakaltinti, vakaronėi parinkus patį prasciausią laiką (tik savaitė iki Kalėdų, lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutės išvakarėse!). Filmai verti šimtus Detroito lietuvių dėmesio.

Michigano apygardoj veikia 2 apylinkės. Dar būtų galima apylinkes suorganizuoti Ann Arbor, Muskegon ir Union Pier. Apygardos metinis suvažiavimas nesusauktas.

Vidurio Vakarų apygardoj veikia 15 apylinkių ir 1 klubas vykdo LB apylinkės funkcijas. Numatoma suorganizuoti dar tris apylinkes.

Vakarų apygardoj normaliai veikia 3 apylinkės, o 3 apylinkės Californijos šiaurėj reikalingos pagalbos. Dar galima įsteigti vieną apylinkę San Diego.

Apygardom nepriskirtos yra 5 LB apylinkės.

Taigi iš viso JAV veikia 10 apygardų su 69 apylinkėmis. Dar galėtų būti įsteigta apie 15 apylinkių.

Krašto valdyba LB padalinius lanko asmeniškai, siunčia apylinkraščius, kalbasi telefonu bei šaukia sritinius suvažiavimus.

Telsiniai reikalai

Pirm. A. Gečio paprašytas, advokatas Valdemaras Bylaitis pa-informavo tarybos narius apie padėtį bylos su Reorganizuota Bendruomene dėl to paties Lietuvių Bendruomenės vardo naudojimo. Nors teisėjas pripažino, kad mes esam tikroji Lietuvių Bendruomenė, bet dėl kitos pusės advokatų nuolatinio keitimosi ir nesiorientavimo byloj byla dar nebaigta. Tikimasi, kad pusmečio laikotarpį sprendimas bus padarytas.

Be to, adv. V. Bylaitis siūlė, kad palikimų koordinavimo reikalui Lietuvių Bendruomenė į-

steigtų Trusto bendrovę. Anot jo, su tokios bendrovės pagalba asmenys, gyvenę Lietuvoj, galėtų gauti daug didesnį palikimo dalį. Jos pagalba palikimais būtų daug efektingiau apsaugomi, ir daug mažesnė jų dalis nutrupėtų advokatam ir rusam.

(Bus daugiau)

CHICAGOS VYČIAI JAU DIRBA

Ateinančią vasarą Chicagoj bus 66-asis Lietuvos vyčių seimas. Chicago vyčiai jau planuoja, posėdžiauja, rūpinasi. Negali jų laukti paskutinės valandos. Darbo yra daug.

Brighton bei Marquette Parkų lietuviai tomis seimo dienomis pajus vyčių antplūdį. Marquette Parko parapijos salėj bus meno paroda ir meninė programa. Brighton Parko Vyčių salėj bus havajiški šokiai. Sekmadienį Marquette Parko bažnyčioj bus iškilmingos pamaldos.

Privažiuos daug ir jaunųjų vyčių. Jie aplankys mokslo ir pramonės muziejų. Turės maudymosi popietę. Visur bus globojami vyresniųjų.

Keturias dienas bus posėdžiaujama ir klausoma paskaitų.

Buvo Chicagoj vyčių seimas prieš devynerius metus. Ar nebuvo jis gražus? Šis bus dar puikesnis.

E. Pakalniškienė

NEW BRITAIN, CONN.

Šiame mieste yra vienas tikras lietuvių klubas. Tai Gintaro klubas — Amber Club. Adresas: 90 John St. Prie klubo gali priklausti tik lietuviai ar kitataučiai, vedę lietuvaites, ar ištėkusios už lietuvių. Klubas namas yra nedidelis, bet labai gražus ir patogus. Susirinkimai vyksta kiekvieno mėnesio antrą ketvirtadienį.

Gruodžio 14 vyko organizacijos metinis susirinkimas ir valdybos rinkimai. Naujoji valdyba dabar bus tokia: pirmininkas Juozas Broff-Brazauskas, sekretorius Juozas Balčiūnas, išdininkas Vladas Eydentas, saugotojai Juozas Eityvydas, Adomas Sadauskas ir Aleksas Noreika.

Visi lietuviai kviečiami apsilankyti šiame klube. Visi bus draugiškai priimti.

Juozas Balčiūnas

Pasitinkant Naujuosius Metus

(atkelta iš 3 psl.)

buria ir telkia žmones šiem žygiams!

Lietuvių Fondui linkime kuo daugiau sutelkti lėšų ir kuo efektingiau paremti kultūrinę veiklą. Tautos Fondas tegu augina savo išteklis, kad būtų remiama politinė veikla.

Daugiau kreipkime dėmesį į lituanistinį švietimą ir į lietuviškas mokyklas. Mokinių skaičius mažėja. Tad reikia daugiau propagandos, daugiau planavimo, kad visi savo vaikus leistų į lituanistines mokyklas.

Trokštame ir linkime, kad visos lietuviškos organizacijos kuo gražiausiai veiktų ir tarp sa-

vės sugyventų. Ypatingą dėmesį skiriame jaunimui. Tegu gražiai veikia jų organizacijos ir tegu sėkmingai vyksta jų kongresas.

Šiomet jau 400 metų nuo Vilniaus universiteto įkūrimo. Tai didelė ir garbinga sukaktis. Tegu visos organizacijos ir Lietuvių Bendruomenės padaliniai imasi iniciatyvos šią sukaktį kuo plačiausiai paminėti, nes per šią sukaktį galėsime išryškinti ir savo tautinius troškimus.

-o-

Tad — visiem laimingų Naujųjų Metų! Nepasilikime pasyvūs stebėtojai, bet būkime aktyvūs ateinančių metų kūrėjai. Plačiau skleiskime gerį, tiesą ir meilę aplink save ir labiau tarnaukime Lietuvai!

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANAS Į LIETUVĄ IR ĮVAIRIUS USSR KRAŠTUS, naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
(LICENSED BY VNESHPOSÝLTORG)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA: 1776 BROADWAY, NEW YORK, N.Y. 10019. TEL.— 581-6590; 581-7729. Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi miltai apmokami mūsų įstai-gose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynę ir kitų daiktų.

Atidarytu kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI

Miami Beach, Fla. 33139-4201 17 St.	305 673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland 13, Ohio — 1028 Kenilworth Avenue	771-0696
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Lakewood, N.J. 08701 — 234 Second St.	363-0494
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740

Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York, 3, N.Y. — 324 E. 9th St.	475-7430
Philadelphia, Pa. 19123 1013 N. Marshall St.	215 WA 5-8878
Phoenix Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canyon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, Md. — 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
Woodhaven, Queens, N.Y. 11421 — 80-14 Jamaica Ave.	296-5250
Herkimer, N.Y. McKennan Rd.	315-866-3939

LIETUVIŠKOS PARAPIJOS LIKIMO KLAUSIMU

AURELIJA BALASAITIENĖ

Jau dešimtmečiais skelbiam lietuviškų parapijų svarbą, jas iškeldami kaip mūsų kultūrinio ir visuomeninio gyvenimo židinius, tautinės dvasios tęsėjas ir t.t. Tačiau praktiškai gyvenime susidūręs su konkrečiais vienos ar kitos parapijos išlikimo klausimu, mes dažnokai pasimetam, nerasdami praktiško sprendimo, apsiribodami spėjimais ir atidėjiojais neaiškaus likimo ateičiai.

Clevelando Šv. Jurgio parapija, savo laiku iš tikro buvusi visų lietuvių gyvenimo, veiklos ir švietimo centru, šiuo metu išgyvena savo egzistencijos krizę, kurios išdavo labai veiklus bei energingas bažnyčios komitetas, vadovaujamas Prano Razgaicio, išgyvena emocinę ir dvasinę pesimizmo audrą.

Gruodžio 3 parapijos salėje įvykusio visuotinio parapiečių susirinkimo metu išryškėjo keli faktai, reikalaujantys ne vien parapijos narių, bet ir visos Clevelando lietuvių visuomenės dėmesio.

Rajono aplinkai žymiai pasikeitus, daugumas gyventojų išsikėlė į priemiesčius, o parapijos aktyviųjų narių skaičius žymiai sumažėjo, veikla apsnūdo, apsiribojant sekmadieninėmis pamaldomis ir po jų įvykstančia kavute. Organizacijos čia nebešaukia savo susirinkimų, neruošia koncertų, nesinaudoja patalpomis. Tačiau surengti festivaliai vis dėlto sutraukia didelius būrius žmonių; iš to peršasi liūdnoka išvada, kad ne idėjomis, o geru maistu, loterija ir pigia taurele mes galim sutraukti žmones.

Energingo, visų mėgstamo ilgamečio parapijos klebono kun. Balio Ivanausko pensijos amžiui artinantis, dar iškyla jaunesnio lietuvių kunigo klausimas. Atrodo, kad kandidatų prisivilioti negalima, nebent pati diecezija siūlytų specialias privilegijas ir "bonusus".

Būtų įdomu patirti, ar šias eilutes skaitant, neatsirastų lietuvis kunigas, kuris pasišvęstų atvykti į Clevelandą ir talkinti kun. Ivanauskui su mintim, laikui atėjus, perimti parapijos vadovavimą. Jei taip, tai ir mano žodžiai, rašant šį straipsnį, ne liktų balsu, šaukiančiu tyruose.

Iš pranešimų, kuriuos padarė su aukštais Clevelando diecezijos pareigūnais taršė tarybos nariai Zenonas Obelenis ir Paulius Alšėnas, aiškėja, kad parapijos ateitis yra grynai mūsų rankose, diecezijai iš anksto neužsiangauziant jokiai sprendimui. Atrodo, kad mūsų pastangos, kunigo suradimas, veiklos pagyvinimas ir parapijos gyvenimo parturtinimas nauja drąsesne dvasia galėtų šios parapijos likimė išspręsti teigiamai.

Posėdžio pirmininkas teisingai pastebėjo, kad lietuviškos parapijos likimas yra visos visuomenės atsakomybė. Tuo reikalu būsią tariamasi artimoj ateity su bendruomenės vadovybe. Ryto Babicko vadovaujamas choras, pasižymintis savo aukštu giedojimo lygiu, turtingu liturginės muzikos repertuaru, turėtų būti gyvu pavyzdžiu visiem, kurie gali vienu ar kitu būdu prie parapijos išlaikymo prisidėti. Atrodo, kad skubus ieškojimas naujos vietovės, surištas su neapsakomais sunkumais, šiuo tarpu nebūtų praktiškas juo labiau, kad ir pats klebonas, čia praleidęs 34 savo gyvenimo metus, jau keltis nebenorėtų.

Stebint kitų miestų lietuviškų parapijų likimo problemas, tenka atkreipti ypatingą dėmesį į Detroitą ir Torontą. Atrodo, kad nėra beviltiškos padėties, iš kurios negalima būtų vienu ar kitu būdu išsinarplioti.

Clevelandas yra žinomas savo dideliu lietuvių skaičium, jų finansiniu pajėgumu remti tai, ką jie randa remtina. Turim puikius Lietuvių Namus, kurie dar tik prieš dešimtį metų atrodė sunkiai beįvykdoma svajone. Iš-

leidžiam Grandinėlę į Australiją, išvykos biudžetui siekiant imponantišką sumą... Argi iš tikro leisime senai lietuviškai parapijai žūti be kovos?

Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapija, atsiradusi žymiai vėliau ir įsikūrusi rytinėje Clevelando pusėj, yra sunkiai prieinama tiems, kurie gyvena vakaruose. Gausiai Clevelando visuomenei dvi parapijos yra būtinos dėl daugelio priežasčių. Paskutiniuoju metu suintensyvinata DMNP parapija, gausi savo lietuvių parapiečių skaičium, pagyvino kultūrinę veiklą, leidžia savaitinį biuletenį. Bet visa tai tik išoriniai ženklai, kurie, pasikeitus parapijos šeiminkam, galėtų drastiškai pakeisti parapijos charakterį.

Vienai ar kitaip kalbant, Šv. Jurgio parapijos likimas yra visų Clevelando lietuvių atsakomybė, kurios negalima uždėti vien ant parapijos tarybos narių pečių. Jau praėjęs ateitininkų kongresas, visiškai boikotavęs šį seną lietuvių židinį, parodė solidarumo stoką net ir tuo atveju, kai konkretus pavojus gresia vienai iš mūsų silpnesnių seserų. Reikia įsidėmėti dar ir tą faktą, kad prie mūsų bendrinių organizacijų priklauso asmenys iš abiejų parapijų. Kodėl gi

PLB valdybos posėdyje. Iš k. į d. Mečys Šilkaitis, vykdomasis vicepirmininkas Vaclovas Kleiza, pirmininkas Vytautas Kamantas ir Kanados LB pirmininkas Jonas Robertas Simanavičius.

ne kaitalioti iškilmes, specialias organizacijų mėnesines pamaldas, sporto žaidynes tarp abiejų parapijų? To turėtų reikalauti kiekvienas eilinis organizacijos narys, neaplenkiant nė Bendruomenės.

Nepalikim Šv. Jurgio parapijos likimo malonei. Solidarumas, objektyvumas ir meilė savajai istorinei šventovei turėtų būti mūsų darbo pirmenybių ir uždavinių kriterijum.

BRUNO MARKAIČIO KŪRINIŲ KONCERTAS

J. Žilevičius

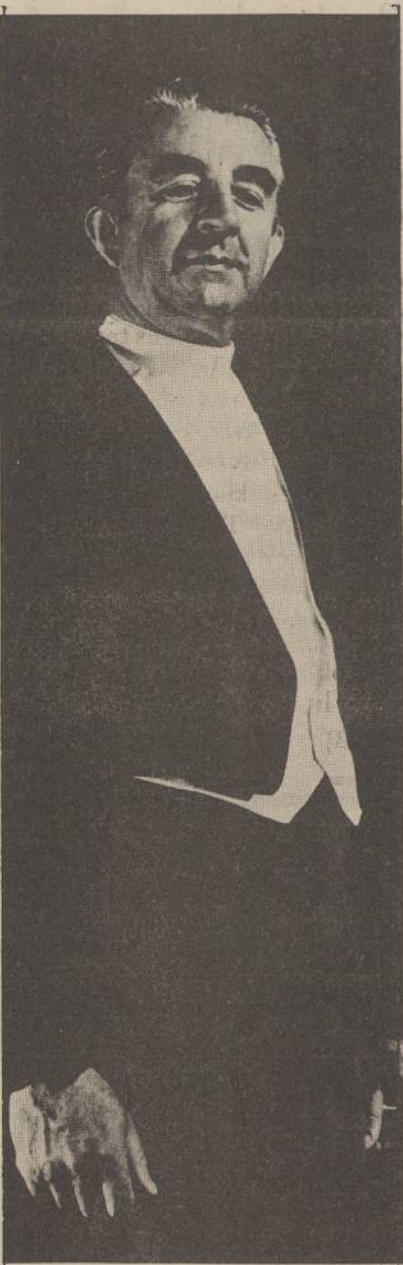
Šių metų lapkričio mėnuo lietuvių muzikos srityje buvo labai įdomus, nes du dvasiškai kompozitoriai, kun. Bruno Markaitis, SJ, ir kun. Ladas Budreckas, MMS, pasireiškė savais kūriniais: Pirmasis Chicagoj, Jaunimo Centre, lapkričio 24-25 surengė savo kūrinių koncertą, o antrasis, švęsdamas savo kunigystės 50 metų sukaktį, iškilmėse panaudojo keletą savo kūrinių. Lietuvių išeivijos gyvenime tai ypatingi įvykiai.

Bruno Markaitis, SJ, chichagiečiam seniai pažįstamas kaip rimtas, pažangus kompozitorius. Teko girdėti įvairius jo kūrinius: vokalius, instrumentalius ("Šimtas saulų" buvo užrašęs sukurti Layolos universitetas 100 metų sukakties proga), chorinius, solistinius ir smuikui su fortepijonu sonatą, kuri įgrotą plokštelėj. Sonata skamba radijo programose įvairiuose kontinentuose. O "Vilniaus varpų" kantatos, kurią McCormick koncertinėje salėje atliko jungtinis choras ir solistai ir palydėjo simfoninis orkestras, klausėsi apie 5,000 klausytojų. Tai jau daug pasako apie kompozitoriaus kūrinių platų naudojimą.

Kaip atrodo, kompozitorius yra labai kūrybingas. Praeitais metais jis sukūrė Bernardo Brazdžionio eilėraščiui muziką su instrumentais, solistais, ansambliais ir fortepijonu. Programa užėmė visą vakarą. Ji buvo sudėtinga, pareikalavusi nemažą kūrybinio darbo. O šiais metais atvežė naują programą, kurios pirmojoje dalyje "Nuotalkos" ir "Auštant" buvo atlikta klarnetu ir fortepijonu, "Rytas" — smuiku, valtornė, fortepijonu ir mušamaisiais, "Būgnų šokis" — būgnais ir fortepijonu. Dirigavo pats autorius.

Antrojo dalyje buvo atlikta "Missa Sancti Casimiri", kurias užprašė Antanina Lukšienė prisiminti Kazimierui Lukšui, visuomenininkui ir lietuviško garinio filmo pionieriui. Dalyvavo solistai, fortepijonas ir instrumentų ansamblis. Turinys buvo įžanginė procesija, Kyrie, Gloria, Skaitymas: Ezekielio pranašystė (37, 1-14), Sanctus, Pater Noster, Skaitymas: Sūnus palaidūnas (Luk 15, 11-32), Agnus Dei, "Užtarki tu, Marija" (Prano Lemberio žodžiai), "Varpų Šventė". Dirigavo pats autorius.

Solistai buvo: Dalia Kučėnienė — sopranas, Margarita Mom-

Kompozitorius Bruno Markaitis, SJ

kienė — sopranas, Alvina Giedraitienė — mezzosopranas, Michael Young — tenoras, John Bentley — bosas ir James Eckertling — pianistas. Instrumentalistai: Ruth Wall — smuikas, Timothy Hildner — smuikas, Kathleen Lund — violončelė, Marc Temkin — kontrabasas, Martin Rosenwasser — klarnetas, Jerry Montgomery — valtornė, Joel Cohen — mušamieji. Skaitytojas buvo aktorius Algimantas Dikinis.

Kaip solistai, taip ir instrumentalistai buvo aukštos rūšies profesionalai, todėl jų atliekamieji dalykai buvo maloniai klausomi.

Autorius yra geras pianistas, nuodugnai susipažinęs su fortepijono, kaip instrumento, visomis techninėmis galimybėmis. Todėl jo fortepijono kūryboje viskas yra išnaudota, labai įdomiai parašyta ir su malonumu klausoma.

Pirmojo dalyje atliktieji kūriniai savo pagrindu buvo fortepijoni-

niai; autorius ypatingai sugebėjo pasireikšti. Instrumentaliniai kūriniai sukurti nuotaikingai. Kompozitorius laisvai naudoja disonansines ir konsanansines harmonijas, polifoniškai jas išvystydamas. Disonancinės harmonijos yra maloniai klausomos. Vietomis net pasigirsta lyrinės melodijos. Grynai homofonišiose dalyse panašios improvizacijos sudaro aiškius muzikinius periodus, pritaikytus atitinkamai nuotaikai. Tarp visų dalių naudojama vienalytė rūšis, kuri jungia visas dalis į vieną visumą, nors kiekviena yra pilnai užbaigta.

Antrojo dalyje atliekamos mišios sudarė šio koncerto pagrindinę dalį. Solistams melodijos parašytos pagal jų balso pajėgumą. Autorius labai gerai sugeba reikšti religinėse nuotakose, nes savo sukurtas mišias dirgavo prieš daugelį metų Carnegie Hall, New Yorke, didžiuliam profesionalų chorui. Tad autoriui religinė kūryba ne naujiena. Bendrai, klausant jo sukurtų veikalių, jaučiasi autoriaus pajėgumas ir sugebėjimas sukurti numatytą nuotaką.

Klausytojai nuoširdžiai priėmė visą autoriaus kūrybą, bet ypatingai Missa Sancti Casimiri. Gaila, kad šių mišių bažnyčioje negalima naudoti pagal dabartinius bažnytinius nuostatus. Bet jos tinka religiniuose koncertuose, kaip Beethoveno "Missa Solemnis", Mozarto ar Verdi "Requiem", Bacho kantata, oratorijos ir pan.

Sukurdamas tokio stambaus muzikinio turinio mišias, autorius praturtino lietuvių muzikinę literatūrą. Tik reikia, kad jos būtų išspausdintos ir būtų prieinamos muzikos veikėjams.

Kaip teko nugalėti, autorius ruošiasi rašyti operą. Jis yra

NEW YORKE "NEO-LITHUANIA" PAMINĖJO SAVO ŠVENTĘ

Neo-Lithuanijos sukakties metinis minėjimas New Yorke šiemet vyko dviem skirtingomis datomis. Iškilmingąją sueigą teko atidėti vėlesniam metui, nes lapkritį susigrūdę renginiai buvo užėmę salę.

Lapkričio 10 filijos ir neolitanai rinkosi lietuvių pranciškonų koplyčioje pamaldų susikaupti ir pasimelsti už mirusius, žuvusius ir nužudytus korporacijos narius. Pamaldas laikė tėv. dr. Klemensas Žalalis, OFM.

Gruodžio 16 įvyko iškilmingoji sueiga Kultūros Židinyje. Ją pradėjo ir vadovavo dr. Giedrė Kumpikaitė. Savo įžanginiu žodžiu ji nuvedė susirinkusius nepriklausomai Lietuvon ir atnaujino prisiminimus anų laimingų dienų, kai didieji tautos idealai vežėjo akademinio jaunimo širdyse ir kai tarpo Neo-Lithuania savo žemė.

Filisteris prof. dr. Bronius Nemickas skaitė iškilmingai sueigai pritaikytą paskaitą "Neo-Lithuanijos kelias svetur". Paskaitininkas, iškėlęs tautinės minties akademines organizacijos vaidmenį tautos gyvenime,

tam darbui pajėgus. Per daugelį metų kurdamas rimtus veikalus, yra išgijęs pakankamo pasiruošimo operos parašymui.

Apie Bruno Markaitį, kuris yra pats daug dirgavęs savo kūrinių įvairiose vietovėse, kitakalbė spauda yra paskelbusi labai įvairių vertingų pasisakymų. Pvz., Tampa Times rašo: "Didelės vaizduotės ir pajėgumo kompozitorius." Baltimore Sun: "Markaitis yra didelio jautrumo muzikas... Jo stilius yra eklektiškas, nevengia disonansų ir chromatikos... Kontrapunktinės priemonės primena Hindemithą, o ritmai Gershwiną." Ten pat America rašo: "Markaitis yra padaręs stambų įnašą į religinį Amerikos repertuarą."

O lietuvis, žinomas mūsų rašytojas, Jurgis Gliuda, nebūdamas profesionalas muzikas, išklaušęs "Missa Sancti Casimiri" Los Angeles, štai ką rašo Druage: "Šis mūsų muzikinio gyvenimo vienas spalvingųjų fejerverkų laikytinas stambiu ir įdomiu įnašu į bendrąjį lietuvių muzikos aukso fondą. Šių Mišių idėjingumą liudija kaip tik dėmesys ne abstraktui, bet žmogaus jausmų stichijai. Meditacinis susitelkimas liečia emocijų raidas: nuo kančios iki pietizmo ekstazės. Plačios skalės skambėjimu veikalas atkuria sąmonėje mums artimas šiaurvakarietiškas europines savybes... Bruno Markaitis yra plataus masto kūrėjas, lietuvis, kurio nusilenkime ritmui ir metrui regime nusilenkimą lyryzmui... Solo ir choro vokale, savarankiškose instrumentų rolėse jaukiai, pro melodijų užuolaidas, pulsuoja ritmų kaita. Paėmęs studijų objektu žmogiškųjų emocijų stichiją, Bruno Markaitis nuaudė sudėtingą efektingą, daugiaspalvį gobeleną."

nurodė eilę kliūčių, kurias dabar svetur savo kely sutinka Neo-Lithuania. Jis kvietė išlikti, ištesėti, kad Neo-Lithuanijos gajus daigas išsilaisvinusioj Lietuvoj vėl vešliai sužaliuotų.

Po iškilmingos sueigos filijos ir neolitanai su viešniomis ir svečiais jaukiai praleido vakarą prie vaišių stalų. Vaišėmis rūpinosi filisteris dr. Jonas Lenkaitis.

P.P.

— IV pasaulio lietuvių jaunimo kongresui ruošti ir finansškai paremti sudarytas finansų komitetas su pirm. dr. Algiu Pauliumi ir 6 komisijomis. Tos komisijos: aukų rinkimas, informacija, Lietuvių Dienos ir kiti renginiai, kelionių registracija, laimėjimų paskirstymas, atminimai — suvenyrai.

— Solistės Ginos Čapkauskienės koncertas St. Petersburg, Floridoj, įvyks vasario 7.

— Alfonsas Šešplaukis-Tyruolis nuo rudens apsigyveno Chicagoje. Dabartinis jo adresas yra toks: 7215 So. Sacramento Ave., Chicago, Ill, 60629.

— World Without War Council Chicagoj suorganizavo simpoziumą apie dabartinį JAV žmogaus teisių politiką. Apie okupantų nusikaltimus prieš žmogaus teises Lietuvoj kalbėjo kun. J. Prunskis. Simpoziume dalyvavęs lenkų atstovas R. Koperski informavo, kad Lenkijos komiteto dėl žmogaus teisių atstovai buvo susitikę su tų pačių uždavinių siekiančio Čekoslovakijos komiteto Charta 77 nariais ir priėmė bendrą laišką, kuriuo užtaria eilę persekiojamųjų, jų tarpe ir V. Petkų.

— Vytautui Alantui Dirvos novelės 1978 m. premijos įteikimas rengiamas Chicagoj sausio 14, sekmadienį, 3 val. popiet Lietuvių Tautiniuose Namuose. Literatūrinę popietę rengia ALT-os Chicagoj skyrius.

— Grandinėlė, Clevelando tautinių šokių grupė, vadovaujama Liudo ir Aleksandro Sagių, gruodžio 20 išskrido į Australiją koncertuoti. Ansamblio nariai dalyvaus Australijos Lietuvių Dienose.

— Prof. Vytautas Klemas pakviestas prarasti vandens šaltinių tyrinėjimus Persijos įlankos ir gamtos keitimosi studijas Costa Ricos įlankose. Šiuo reikalu Delaware universitete lapkričio mėn. lankėsi Saudi Arabijos princas Feisal ir Costa Ricos universiteto prezidentas Manuel Murillo, Rudenį dr. Klemas dėstė valstybės departamento (A.I.D.) suorganizuotą kursą hidrologijos ir jūros tyrinėjimo srityse Lijmoj, Peru.

— Cleveland, Ohio, kovo 11 kultūrinės popietės metu vyks pianistų Birutės, Antano ir Vytauto Smetonų koncertas.

— Aktorius Jonas Kelečius sausio 13, šeštadienį, 7 val. vak. So. Bostono Lietuvių Piliečių Drjos trečio aukšto salėje atliks meninę programą. Svečias interpretuos Samuel Becketto, Pulgio Andriūšo ir Kazio Binkio kūrinius.

— Kelionės registracija iš JAV į IV PLJK Europoj baigiasi sausio 15. Iki šiol jau užsiregistravo 131 asmuo. Registracija liečia atstovus, dalyvius ir individualius keleivius — turistus. Registracijos reikalais kreiptis į būstinę telefonu 312 778-2200 arba 778-2201 pirmadieniais-penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. popiet ir 6-9 val. vak. Kreipiantis raštu adresas: Kelionių Registracijų Komisija IV PLJK, 5620 S. Claremont, Chicago, Ill. 60636.

— Phoenix, Arizonoj, susibūrusius lietuvių dvasiškai aptarnauja lietuvių misijos kapelionas kun. Antanas Vaiška. Šiemet misija mini 10 metų sukaktį. Ta proga išleidžiama su kaktuvinė knyga, kuri šiomis dienomis baigiama spausdinti pranciškonų spaustuvej, Brooklyne. Lietuvių misija Phoenixe leidžia biuletenį Arizonos Lietuvių, kuris netrukus išleis savo 100-jį numerį. Biuleteny atsispindi visa Arizonos lietuvių veikla.

— Nauji Darbininko skaitytojai: A.M. Klem, Bloomfield, N.J., V. Petuchovas, Linden, N.J., B. Andriūnas, Hot Springs, Ark. Užsakę kitiems: S. Skripkus, Kearny, N.J. — E. Ditchkus, Middletown, N.J., dr. J. Trojanas, Maspeth, N.Y. — A. Trojanaite, New York City, N.Y., R. Sinušas, W. Caldwell, N.J. — V. Juškai, Toronto, Ont., A. Kliveta, Staten Island, N.Y. — G. O'Brien, Westwood, N.J. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 10 dol. Atnaujinant Darbininko prenumeratą visiem 13 dol. metam.

Modernus menas

Modernaus meno galerijoj lankytojas stebi paveikslą, kur matyti tik mėlynų dažų pritepta. Lankytojas užklausa dailininką, ką tas paveikslas vaizduoja?

Dailininkas atsako:

- Karvė ėda žolę.
- Kad gi nėra žolės, nei žalios spalvos.
- Dailininkas aiškina:
- Karvė žolę jau nuėdė.
- O kur karvė?
- Jei žolės nėra, negi karvė stovės ir lauks.

Treniruotės

Žmona stengiasi išmokyti šunį, kad šis tarnautų. Vyras pastebi:

- Tau niekas neišeis, brangioji!
- Nesijaudink, — atsako žmona, — iš pradžių man su tavim irgi nesisekė.

Apie asilą

Sužadėtinis ėjo pro sužadėtinės namus ir nešėsi doklą šieno. Taip jau pasitaikė, kad sužadėtinė stovėjo ant slenksčio. Vaikinas stabelėjo, nuleido nuo pečių naštą ir išdidžiai tarė:

- Visas pūdas!
- Mergina nusijuokė:
- Rado kuo girtis. Mūsų asilas dvigubai daugiau paneša.

Vengė patarimų

Kodėl Dievas sutvėrė pirmą vyrą, o tik vėliau moterį? — paklausė kapelionas per egzaminus.

— Todėl, kad, jam bekuriant, moteris nesikištų su savo patarimais.

Piršlio liežuvis

Piršlys atveda jaunikaitį susipažinti su mergaite ir jos tėvais. Grįžtant iš piršlybų, piršlys sako jaunikaitiui:

— Na, ar ne puikūs jie žmonės? Kultūringi, kilmingi, išauklėti ir turtingi. Ar matei jų sidabro indus?

Jaunikaitis pastebėjo:

— Bet gal jie tą sidabrą pasiskolino, kad mum pasirodytų turtingi ir sudarytų geresnį įspūdį?

Piršlys užtikrino:

— Juokingai! Kas tiem vagim tokius dalykus skolintų!

Taip, bet...

— Ar tamsta vakar teatre buvai su savo žmona?

— Taip, tik prašyčiau jai to nesakyti...

Laisvė

— Mano žmona visuomet daro, ką nori.

— O tu?

— Aš irgi darau, ko ji nori.

Nemėgstant vienvėsi

Dvi senmergės perkasi 500 vištų ūkį.

— Ar turite ir 500 gaidžių?

— viena jų klausia.

— Kokiam galui jums tiek daug tų gaidžių? — stebisi ūkio pardavėjas. — Juk 500 vištų pilnai pakaktų 50 gaidžių.

— Nieko panašaus, — prieštarauja viena senmergių. — Mudvi gerai žinome, kokia nemaloni yra vienvėsi.

Skelbimas

Vanagas nutarė duoti laikraščiu savo firmos reklamą skelbimą.

— Jūs manote, kad tai apsimoka, — klausia jis reklamos biuro agentą.

— Neabejotinai. Įtikinamai pareiškė šis.

— Sunku dargi apsaityti kokiū dėmesiu žmonės skelbimus seka. Pavyzdžiui: praėjusią savaitę Žvirblis paskelbė, kad savo brangenybių parduotuvei ieško naktinio sargo. Ir ką jūs manot? — Tą pačią naktį jo parduotuvė buvo apiplėšta.

JAU PRASIDEDA REGISTRACIJA Į JAUNIMO KONGRESĄ

IV pasaulio lietuvių jaunimo kongreso techninė komisija, vadovaujama Vingauda Damijonaičio, remdamasi lapkričio 25-26 komiteto posėdžių su PLB ir PLJS atstovais nutarimais, sustatė registracijos anketas ir atidavė jas spausdinti.

Bus trijų rūšių anketos. Viena atstovams, kita kongreso dalyviams, trečia ekskursantams. IV PLJK techninė komisija šias anketas išsiųs atskirų kraštų jaunimo Sąjungų valdyboms, per kurias vyks registracija. Tad norintieji kongrese dalyvauti prašomi kreiptis į savo krašto Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdybą, o JAV ir Kanada — į finansų komitetą (IV PLJK registracijos centrą) Chicagoj. Registracijos terminas baigiasi 1979 vasario 16.

Kartu su registracija reikės atsiųsti penktadalį (ne ketvirtadalį, kaip anksčiau skelbta) kongreso arba ekskursijos kainos. Likusi suma turės taip pat būti iš anksto sumokėta iki birželio 15.

Atstovui kongresas kainuos 891 DM (vokiškos markės), įskaitant stovyklą su ekskursijom, įėjimus į atidarymo koncertą bei šokių Londone, kelionę London-Altenberg, dalyvavimą studijų dienose Altenberge, kelionę į Koenigsteiną bei pragyvenimą ir nakvynę Koenigsteine su įėjimais į koncertą ir šokių Frankfurte. Atstovai bus paremti PLB ir PLJS Amerikoj sudaryto finansų komiteto. PLJS valdyba apie tai jau painformavo atskirų kraštų JS valdybas.

Dalyviams kaina priklausys nuo to, kuriose kongreso dalyse jie dalyvaus. Dalyvavimas stovykloje su ekskursijom ir įėjimais į atidarymo koncertą ir šokių Londone kainuos 326 DM (vokiškos markės). Dalyvavimas uždaryme su nakvyne ir maistu Koenigsteine bei įėjimais į jaunų kūrėjų vakarą, uždarymo koncertą ir šokių kainuos 155 DM.

Studijų dienų metu (liepos 19-27) dalyviams ir turistams bus pasiūlytos 4 skirtingos ekskursijos po Europą. Po uždarymo Koenigsteine-Frankfurte dar kartą bus galima pasirinkti vieną iš trijų ekskursijų po Europą, šį kartą ir atstovams.

Ekskursijos vyks tik tuomet, jei atsiras pakankamas skaičius

žmonių užpildyti autobusui. Pažymėjimai ekskursijai neįvykstant, jai įmokėti pinigai grąžinami, jei atsargai nepasirinkta antra arba trečia ekskursijos galimybė.

Visa tai yra aiškiai pažymėta registracijos anketose ir prie jų pridėtuose paaiškinimuose.

Dėl reikalingų užstatų įmokėjimo: užsiregistruavimui ir po 1979 kovo 30 atsisakiusiems bus grąžinama tik pusė įmokėjimo, o po birželio 1 atsisakiusiems visas įmokėjimas dingsta.

Šiomis dienomis taip pat gauti galutiniai ekskursijų maršrutai su kainomis iš kelionių biuro. Jie beveik nesiskiria nuo anksčiau pateiktųjų, bet šį kartą jau duota tikra kaina 1979 metams.

Europos lietuviškųjų studijų savaitę rengėjai praneša, kad 1979 studijų savaitę įvyks Belgijoje, Liuvono mieste, liepos 21-27. Kad būtų galima priimti ir susidomėjusius tautiečius iš užjūrio, kurie jaunimo kongreso proga lankysis Europoj, užsakyto dvigubai didesnės patalpos negu užsakomos paprastai. Kongreso dalyviai ir turistai, norintieji Europos lietuviškųjų studijų savaitę dalyvauti, taip pat registruojasi per savo krašto JS valdybą. Dalyvavimo galimybę studijų savaitę numatyta kongreso dalyvių anketoj. Studijų savaitę kainuos 350 DM (vokiškos markės), kartu su registracija reikės įmokėti 70 DM.

Sporto klubas Aušra iš Kanados žada kongreso proga savo lėšomis atvykti į Europą, dalyvauti kongreso parengimuose ir ta proga taip pat rungtyniauti su europietiškomis komandomis, su kuriomis ryšį užmegzti padės IV PLJK komitetas.

Vokietijos lietuvių jaunimo atstovai IV PLJK 1979 sausio mėnesį pirmą kartą susirinks pasirušti kongreso studijų dienom. VLJS pirm. Rainis Valiūnas išsiuntinėjo visiem Vokietijos atstovams studijinės komisijos paruoštą medžiagą, kuri per suvažiavimą bus diskutuojama.

IV PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO KOMITETAS SVEIKINA VISUS SU NAUJAISIAIS METAIS IR LINKI LAIMINGAI ATVYKTI Į KONGRESĄ!

Šarūnas Zikaras

AERONAUTIKOS INŽINIERIUS ŠARŪNAS ZIKARAS

Aldonos (Mikulskytės) ir Vainučio Zikarų sūnus Šarūnas gimė 1955 birželio 2 Brooklyn, N.Y. Baigė Šv. Tomo Apaštalo pradžios mokyklą. Tais pačiais metais baigė ir lietuvišką šeštadienį Maironio mokyklą. Nuo pat mažų dienų domėjosi aviacija.

1973 baigė aviacijos aukštesniąją mokyklą New Yorke, gaudamas ne tik diplomą, bet ir Airframe and Powerplant mechaniko leidimus. Dvejus metus Queens kolegijoj studijavo priešingą inžinierinį kursą. Po to persikėlė į Daytona Beach, Florida, kur Embry-Riddle aeronautikos universitete 1977 gavo bakalauratą iš Aircraft Engineering Technology. Tais pačiais metais gavo ir privatus piloto leidimą. Mokslą tęsė toliau. 1978 gruodžio mėn. 16 gavo bakalauratą iš Aeronautical Engineering.

Būdamas universitete, priklausė prie Sigma Phi Delta Fraternity ir American Institute of Aeronautics and Astronautics. Nuo pat jaunų dienų Šarūnas priklausė prie ateitininkų, buvo N.Y. moksleivių ir studentų valdyboje. Atstovavo N.Y. lietuvių jaunimui III-ajame pasaulio lietuvių jaunimo kongrese Pietų Amerikoj 1975-76. Domisi sportu, skraidymu, mėgsta keliauti. Šiuo metu jis jau dirba savo sritį — Avco bendrovėj, Conn.

Pakeitęs adresą, neužmiršk pridėti ir senojo.

SPORTAS

Sporto naujienos New Yorke

Šį sekmadienį, sausio 7, tuoj po jaunimo pamaldų Kultūros Židiny įvyks New Yorko Lietuvių Atletų Klubo narių metinis susirinkimas. Nominacijų komisija pristatys kandidatų sąrašą ir bus renkama nauja klubo valdyba. Taip pat bus pristatytas ir naujas LA Klubu statutas. Visi reguliariai nariai ir garbės nariai kviečiami dalyvauti. Be atskiro paraginimo nariai prašomi susimokėti ir 5 dol. nario mokesčių.

Stalo teniso turnyras įvyks sausio 20 ir 21 Kultūros Židiny. Lietuvių Atletų Klubas yra vienas iš aktyviausių klubų USTTA New Yorko apylinkėj, ir klubo rengiami turnyrai yra susilaukę gerų atsiliepimų amerikiečių sluoksniuose. Iš LA Klubu dalyvių Dana Gvildytė šiuo metu yra penktoji iš visos Amerikos registruotų iki 17 m. mergaičių žaidėjų. Visi kviečiami į turnyrą atsilankyti.

ŠALFASS Rytų sporto apygardos vadovė Irena Jankauskienė primena, kad RSA sporto pirmenybės įvyks New Yorke kovo 31 ir balandžio 1. ŠALFASS kamuolio žaidynės šį pavasarį įvyks Chicagoj. Visi klubai prašomi ruošti pirmenybėms. Ypačiai laukiama jaunesniųjų komandų dalyvavimo.

WORCESTER, MASS.

Kalėdų eglutė

Maironio Parko apatinėj salėj Aušros Vartų lituanistinė mokykla, vadovaujama mokytojų J. Dabrilienės ir N. Pranckevičienės, sausio 7, sekmadienį, 4 val. popiet rengia Kalėdų Eglutę su įvairia programa. Ją atliks visi mokiniai. Bus ir Kalėdų senelės su dovanomis. Po programos tėvų komitetas visus pavaišins.

Mokytojos ir tėvų komitetas kviečia tėvelius atsivežti ir tuos vaikučius, kurie nelanko lituanistinės mokyklos ar nemoka lietuviškai.

Kviečiama ir lietuviškoji visuomenė, kad tuo parodytų solidarumą su jaunimu ir įvertintų mokyklos darbą.

Trumpai

ALRK Moterų Sąjungos 5-tos kuopos naujos valdybos priesaika, susirinkimas ir kavutė Šv. Kazimiero parapijos salėj vyks sausio 7, sekmadienį.

Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos metinis susirinkimas vyks sausio 13, šeštadienį, 6 val. vak. Maironio Parke.

Lietuvių Labdaros draugijos Maironio Parke naujos valdybos priesaika ir pietūs vyks sausio 14, sekmadienį, 1 val. dienos.

J.M.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
TELEF. 296-4130

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Kur bėga Šešupė. Išleido "Skudutis" V. Vokietijoje. 10 dainų ir 8 giesmės įdainavo ir įgiedojo muzikos meno darbuotojų būrelis. Solistai: R. Daunoras, V. Hermanaitė, B. Gailiūtė-Spiet, K. Senkus, V. Hermanienė. Kaina su persiuntimu 9 dol.

Kur tas šaltinėlis? 27 lietuviškos dainos dviejose plokštelėse. Duetas įdainavo Edmundas Kuodis ir Jonas Girijotas. Išleido prof. J. J. Stukas. Kaina su persiuntimu 15 dol.

Šios bei kitos lietuviškos plokštelės ir naujausios lietuviškos knygos gaunamos Darbininko administracijoj: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Loretta Pugh, lietuvaitė, teniso žaidėja, jau antri metai žaidžia su Stony Brook Universiteto grupe ir yra laimėjusi visą eilę rungtynių. Nė kartą jos nuotraukos buvo spaudoje.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiųdami prenumeratos mokesį, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnayimus ar šiaip spaudą parėmę:

25 dol. — P. Bivainis, Brooklyn, N.Y.

22 dol. — F.V. Parravicini, New York, N.Y.

Po 17 dol. — O. Skurvydienė, Harrison, N.J., R. Ugianskis, Willingboro, N.J., A. Brazinskas, So. Orange, N.J.

15 dol. — dr. T. Savickas, Monticello, N.Y.

Po 12 dol. — W. Umbrazas, Brooklyn, N.Y., W. Markalonis, Reynoldsville, Pa., H. Vaitaitis, Old Saybrook, Conn.

10 dol. — dr. R. Čiurlienė, Jamaica, N.Y.

Po 7 dol. — A. Vebeliūnas, Richmond Hill, N.Y., S. Janušas, Sea Cliff, N.Y., kun. A. Senkus, Lake Worth, Fla., J. Andrius, Santa Monica, Calif., R. Šlepetys, Brick Town, N.J., R. Novak, Huntington Park, Calif., M. Donohue, Woodhaven, N.Y., F. Gabalis, Phoenix, Ariz., D. Jakas, Norristown, Pa.

Po 5 dol. — E.S. Pugh, Long Beach, N.Y., A. Daunys, Syoset, N.Y., E. Remeza, Hollis Hills, N.Y., E. Vainius, E. Northport, N.Y., F. Boreišis, Lakewood, N.J., A. Gylis, Olympia, Wash., P. Juska, Hohokus, N.J., S. Kasauskas, Linden, N.J.

Po 3 dol. — M. Zakarevičius, Edmonton, Ala., R. Ramonius, Linden, N.J.

Po 2 dol. — J. Balčiūnas, New Britain, Conn., R. Chirokas, Brockton, Mass., T. Tattan, Winchester, Mass., E. Pivariūnas, E. Meadow, N.Y., L. Orentas, Nantico, Conn., F. Werbitzkas, Granby, Conn., W. Židžiūnas, Centerville, Mass., A. Zabela, Jersey City, N.J., A. Audronis, Glendale, Calif., S. Stankus, Los Angeles, Calif., S. Pranckūnas, Wilfordale, Ont., kun. J. Adomaitis, Ossineke, Mich., M. Molyūnas, Fresh Meadows, N.Y., dr. A. Savičiūnas, Akron, Ohio, B. Kukles, Bridgeport, Conn., H. Golden, Wilkes Barre, Pa., W. Sheshtak, Roselle Park, N.J., C. Staknis, Kearny, N.J.

Po 1 dol. — Alf. Jankauskas, Woodhaven, N.Y., P. Dalinis, St. Petersburg Beach, Fla., E. Užpurvis, No. Easton, Mass.

Visiem aukotojams nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

KNYGOS LIETUVIŲ IR ANGLŲ KALBOM IŠMOKTI

Introduction to Modern Lithuanian — 9 dol.

Lietuviškų pokalbių plokštelė su tekstu — 8 dol.

Angliškai lietuviškas žodynas — 8 dol.

Lietuviškai angliškas žodynas — 8 dol.

Lietuvių kalbos žodynas, pavieksluotas — 6 dol.

Persiuntimas 50 c. Graži dovaną jaunimui ir suaugusiems visokiomis progomis. Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207.

BALTIC HOLIDAYS

COME TO LITHUANIA IN 1979

JOIN US AND FULFILL A DREAM THAT WILL HAVE ENDLESS MEMORIES

COST

DEPART	RETURN	GROUP 30	G.I.T.	CITIES AND NIGHTS
Dec. 22	Jan. 5	\$1049.00 (APEX FARE)		Vilnius 5, Warsaw 3, Leningrad 3, Moscow 2
March 5	March 15	\$779.00	\$849.00	Vilnius 5, Warsaw 2
March 22	March 31	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
April 12	April 21	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
April 23	May 3	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Warsaw 2
May 3	May 12	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
May 14	May 24	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Warsaw 2
May 24	June 2	\$899.00 (Group 30 fare)		Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
June 14	June 23	\$899.00 (Group 30 fare)		Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
June 26	July 10	\$1249.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Warsaw 5, Kiev 3
July 04	July 19	\$1199.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Riga 3, Leningrad 3, Moscow 2, Copenhagen 1
July 24	Aug. 07	\$1249.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Rome 5, Moscow 3
Aug. 08	Aug. 24	\$1199.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Riga 3, Leningrad 3, Moscow 2, Copenhagen 1
Aug. 21	Sept. 05	\$1249.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Warsaw 5, Kiev 3, Copenhagen 1
Sept. 06	Sept. 15	\$849.00 (Group 30 fare)		Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
Sept. 20	Sept. 29	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
Oct. 15	Oct. 25	\$779.00	\$849.00	Vilnius 5, Warsaw 2

TOURS INCLUDE FULL DAY EXCURSION TO KAUNAS AND HALF DAY TRIP TO TRAKAI

CONTACT: JONAS ADOMENAS, Tour Manager

TRANS INTERNATIONAL TOURS, LTD.
535 Fifth Avenue
New York, N.Y. 10017
212 697 7257

Group 30 fare must have 30 or more participants

PASIRUOŠIMAI 10 DAILĖS PARODAI

Tradicinė dailės paroda, jau dešimtoji iš eilės, bus vasario 10-11 Kultūros Židiny. Paroda skiriama Lietuvos nepriklausomybės šventei pagerbti. Jos rengėjas — Lietuvos Bendruomenės New Yorko apygarda. Visus techniškus darbus atlieka specialiai sudarytas komitetas: pirm. A. Vakselis, nariai — Česlovas Janušas, Paulius Jurkus, dr. Jonas Lenkaitis, Jonas Rutenis.

Rengimo komitetas posėdžiauvo gruodžio 27 Kultūros Židiny. Posėdy nedalyvavo tik Jonas Rutenis, kuris šiuo metu gyvena Cape Code. Sausio gale jis atvyksta į New Yorką ir prisidės prie parodos rengimo darbų.

Posėdyje apžvelgti visi parodos reikalai. Buvo numatyta tautodailės paroda su įvairiais skyriais — audiniais, drožiniais, odos, gintaro dirbiniais. Detaliau išnagrinėjus šio skyriaus apimtį, prieita išvados, kad sudaro labai daug techniško sunkumų. Vienas iš didžiausių sunkumų — eksponatų apsauga. Tad nuo šio skyriaus atsisakyta.

Šiaip paroda bus kaip ir kitos anksčiau rengtos parodos. Taip pat bus ir vaikų skyrius, kuris sukelia vaikuose nemažą entuziazmą. Jau dabar prašoma paraginti vaikus, kad dalyvautų šioje parodoje.

Darbai sutelkiami prieš savaitę, vasario 2 ir 3, į Kultūros Židinį, kur tuoj bus darbų peržiūra ir tuoj bus rengiamas katalogas. Ankstybesnės parodos privertė rengėjus įsivesti parodos dalyvio mokesť. Taip yra, nes parodos rengimo išlaidos yra gana didelės, o pajamos — mažos. Kad nereikėtų rengėjams pakelti didesnių nuostolių, parodos dalyviai moka 10 dol. registracijos mokesčio. Vaikai nemoka.

Kiekvienas gali pristatyti nuo 10 iki 11 darbų.

Paveikslai bus sukabinti tik vasario 9. O premijos bus paskirtos vasario 10, kai paroda bus atidaryta.

Numatomos premijos

Stengiamasi išlaikyti tą patį premijų skaičių, koks buvo ir anksčiau. Jau dabar yra šios premijos:

Kultūros Tarybos premija (pinigus taryba jau atsiuntė), M. K. Čiurlionio vardo premija, dešimtosios dailės parodos premija — mecenatas A. Vakselis, kuris rengė visas dešimtį parodų, tautinės tematikos premiją skiria Simo Kudirkos šaulių kuopa, už tradicinį meną — Lietuvos Moterų Klubų Federacijos New Yorko klubas. Populiarumo premiją skiria visos New Yorko Lietuvių Bendruomenės apylinkės.

Numatoma paskirti ir tris garbės pažymėjimus. Premijų skaičius ir dydis dar gali keistis.

Pagerbimai atidarymo išskilmėse
Iškimingas parodos atidarymas bus vasario 10 vakare. Po tradicinių atidarymo kalbų bus pagerbtas dail. Adomas Varnas, kuriam sausio 1 suėjo 100 metų. Bus parodoje išstatyta ke-

Neužmiršk lietuviškos spaudos! Skaityk ir platink ją!

letas jo paveikslų ir bus parodytas spalvotas filmas, kuris pavaizduotas, kaip Adomas Varnas tapo gamtoje. Filmą gamintas prieš 25 metus New Yorke.

Taip pat bus pagerbtas ir dail. Kazys Šimonis, miręs 1978 Lietuvoje. Bus išstatyta keletas paveikslų. Apie abu dailininkus žodelį tars Paulius Jurkus. Po atidarymo iškilmių ir parodos apžiūrėjimo — kavutė. Parodos dalyviams rengiamas atskiras priėmimas.

Literatūros vakaras ir koncertas

Antroji parodos diena baigiam literatūros vakaru ir koncertu. Paskaitą skaitys prof. dr. Vincas Maciūnas. Paskaita iš lie-

tuvių literatūros — Jakštas bar Tumą Vaižgantą.

Savo kūrybą skaitys beletristas Liudas Dovydenas, kuris gyvena netoli Scranton, Pa., ir kuris gana retai lankosi New Yorke. Koncertinėje dalyje pasirodys Bostono kvintetas, vadovaujamas kompozitoriaus Jeronimo Kačinsko. Kvintetas atliks paties Jeronimo Kačinsko parašytą kūrinį. Tai bus pirmasis šio kūrinio atlikimas. Paskui kvintetas sugros Dvoržako garsų kvintetą.

Po to bus parodos uždarymas, kurio metu bus paskelbta populiarumo premija.

Tai yra lietuviškos kūrybos šventė. Visi kviečiami atsilankyti į parodą ir koncertą — literatūros vakarą. (p.j.)

VYTENIO VASYLIŪNO VARGONŲ CONCERTAI

Vytenis Vasyliūnas 1978 metais turėjo aštuonis koncertus vargonais. Septyni buvo atlikti Europoj, vienas Amerikoje, Los Alamos mieste, New Mexico. Iš spaudos pasirodžiusių tų koncertų recenzijų paskutiniąjį bene įdomiausia. Pateikiame jos laisvą vertimą.

Braunschweiger Zeitung gruodžio 5 recenzijoj pavadintoj "Interpretatorius grojo meistriškai", rašoma:

"Peine-Voehrum šiemet švenčia savo vargonų 200 metų sukaktuves. Jos buvo atžymėtos koncertu, kurį davė lietuvis vargonų meistras profesorius Vytenis Vasyliūnas. Programoj buvo vokiečių kompozitoriaus Georg Muffat (1635-1704) ir ispanų kompozitoriaus Juan Cabanilles veikalai. Pabaigai solistas improvizavo advento lietuvišką giesmę "Rasokit, dangūs, iš savo aukštybių".

Nežiūrint nedidelių seno-

vių, vieno manualo vargonų, solistas sugebėjo išgauti šiltus, lygius, žemų registrų bei ugingus tonus, kurie priminė viduramžiais pieštų paveikslų auksinį foną, išlaikantį pusiausvyrą tarp ramybės ir jėgos. Retai girdimo kompozitoriaus veiklas ir tobulos interpretacijos junginys sutapo su bažnyčios nuotaika, kada jo skambėjo Georg Muffat Toccata c-moll. Išpūdis buvo nuostabus: rodosi, liejosi nežemiški tonai, užpildydami bažnyčios vidų. Ypatingai patraukliai skambėjo šviesių ir tamsių tonų mišinys J. Cabanilles veikale "Tiento partido de mano derecha sobre Ave Maris Stella". Klausytojai išgyveno advento džiaugsmą, rodosi, žvaigždžių spindėjimą, kada pasigirdo improvizacijos garsai niekada negirdėtos lietuviškos giesmės. Jie buvo dėkingi už tokią gražią valandą."

G.G.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Kalėdos Šv. Alfonso bažnyčioje praleistos gražiai ir išpūdingai. Kūčių naktį prieš vidurnakčio mišias vyrų choras Daina ir moterų choras Baltija giedojo kalėdines giesmes. Berniukai, kurie tarnauja mišiom, dalyvavo procesijoje. Žmonių buvo pilna bažnyčia. Visi grožėjosi gražiai papuoštais altoriais.

Šv. Vardo draugijos 40 vyrų ir 15 jaunuolių sausio 14 per 8:30 val. mišias bus apdovanoti ištikimybės dovanom. Mišias aukos draugijos dvasios vadas kun. A. Dranginis.

Gordonas ir Eleanora Matuloniai gruodžio 21 išvyko į Floridą atostogom. Gordonas ir Eleanora, jauni Baltimorės lietuviai, dalyvauja lietuviškuose parengimuose. Gordonas dainuoja bosu vyrų chore Dainoj.

Zigmas Bucevičius ir Ona Galinaitytė priėmė moterystės sakramentą Šv. Alfonso bažnyčioje gruodžio 24. Kun. Antanas Dranginis palaimino jų ryšį. Po vestuvių jaunavedžių giminės bei draugai susirinko į Lietuvį Svetainę, kur pasveikino jau-

nuosius ir su jais pasilinksmino.

Lietuvių Melodijos radijo valandėlės metinis vakaras bus sausio 13, šeštadienį, 8 val. vak. Lietuvių Svetainės didžiojoje salėje. Veiks buftetas su gerimais ir valgiais. Šokiama gros geras orkestras. Lietuvių Melodijos valandėlė Baltimorės lietuviams teikia lietuviško gyvenimo žinias. Valandėlei vadovauja A. Juškus ir K. Laskauskas.

Bronė Večerskienė, pirmos kartos lietuvė, mirė savo namuose gruodžio 15. Malonaus būdo moteris, kai buvo jaunesnė, dalyvavo parapijos ir kituose lietuviškuose parengimuose. Mišios aukotos už jos sielą Šv. Alfonso bažnyčioje gruodžio 18. Palaidota Holy Redeemer kapinėse. Nuliūdime liko dukros Olga ir Blanche bei jų šeimos.

Adelė Bush Bučnienė, pirmosios kartos viena iš seniausių lietuvių Baltimorėje, po ilgos ir sunkios ligos mirė senelių priežiūroje gruodžio 17. Kai buvo jaunesnė, turėjo restoraną Baltimorės priemiesty, Morrell Park rajone. Velionė buvo ištikima Amerikos Legionierių Lietuvių Posto 154 padėjėja, dalyvavo įvairiuose lietuviškuose parengimuose. Gedulingos mišios buvo aukojamos už jos sielą gruodžio 19 Šv. Alfonso bažnyčioje. Palaidota Holy Redeemer kapinėse. Nuliūdime liko daug gimininių.

Vitalis Uleckas atvyko į Baltimorę iš Vokietijos, čia įsikūrė ir užaugino šeimą. Po ilgos ligos mirė Šv. Agnietės ligoninėje gruodžio 18. Vitalis buvo susipratęs lietuvis, dalyvavo lietuviškuose parengimuose. Šv. Alfonso bažnyčioje mišios aukotos už jo sielą gruodžio 21. Palaidotas Loudon Park kapinėse. Nuliūdime liko žmona Viktorija, sūnūs Augustinas, Kazimieras ir Antanas, dukra Laima, anūkai bei giminės.

Julija Grauslytė ruošiasi vedybinėms apeigoms. Nuotr. K. Daulė

VESTUVĖS KENNEBUNKPORTE

Julija Grauslytė, Julijos ir Kazio Grauslių duktė, ištekojo už Elmer Emerson III. Vedybinės apeigos vyko puikioje Kennebunkporto lietuvių pranciškonų Šv. Antano šventovėje.

Mišias koncelebravo penki kunigai. Pamokslą pasakė Julijos dėdė, tėvas Bernardinas Grauslys, OFM. Muzikinę dalį atliko solistė Stasė Daugėlienė, smuikininkas Izidorius Vasyliūnas ir vargonais Vytenis Vasyliūnas.

Vestuvių puota vyko didelėje pranciškonų mokyklinėje salėje. Susirinkus dideliui skaičiui žmonių, buvo dainuojama ir šokama.

Julija priklausė prie O. Ivaškinės tautinių šokių grupės, o jos tėveliai yra susipratę lietuviai.

E. V.

BROCKTON, MASS.

Pagerbtas lietuvis

Iš tėvynės išvytas lietuvis išsivežė meilę savo tėvynei, tradicijai, darbštumui. Darbštumo ir sąžiningumo dėka nemaža lietuvių užėmė išsivijoj švietimo, medicinos, išradimų įvairiose žinybose atsakingas ir vadovaujantis pareigas. Lietuviai moksleiviai sugeba mokyklose pasiekti gražių mokslo laimėjimų ir minimi vadovybės garbės sražuose.

Šį kartą norisi pasidalinti džiaugsmu brocktoniečių Antano ir Onos Eikinų antrojo sūnaus Vlado paaugstinimo proga.

Inž. V. Eikinas, Bostono universitete įgijęs specialybę, jau keliolika metų dirbo De Leuw Carther bendrovėje. Ši bendrovė turi penkis skyrius JAV ir penkis skyrius užsieniuose. Iš viso joje dirba 1000 su viršum inžinierių, kurie ruošia transportacijos priemonių ir kelių projektus. Inž. V. Eikinas paskutiniu laiku buvo pakeltas į viršininko pareigas. Jis tarnybos reikalais buvo komandiruojamas ir į užsienį esančius bendrovės skyrius.

Inž. V. Eikinas dabar gyvena su žmona Marija ir dviem sūneliais Mingham, Mass. Jis priklauso prie Brocktono Šv. Kazimiero lietuvių parapijos, dirba

Marija Miceikienė, gimusi ir augusi Baltimorėje, po ilgos ir sunkios ligos mirė gruodžio 21 savo namuose. Jos vyras Antanas per ilgus metus buvo Baltimorės Tarybos pirmininkas. Mišios už jos vėlė Šv. Alfonso bažnyčioje aukotos gruodžio 23. Palaidota Holy Redeemer kapinėse. Nuliūdime liko vyras Antanas ir giminės bei draugai.

Jonas Obelinis

BOSTONO ŽINIOS

Kalėdų naktį Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone per Bernelių mišias gražiai giedojo solistas Benediktas Povilavičius. Seniau ši bažnyčia netalpindavo parapiečių, o dabar tik gal kiek daugiau nei pusė jos buvo užpildyta. Solisto giesmės žodžiai nukėlė į tėvynę už Atlanto, kur seniau visose bažnyčiose taip iškilmingai ir didingai skambėdavo Tyliąją naktį, Gul šiandieną ir kitos džiaugsmo giesmės. Dabar ten Kalėdos yra darbo diena. Labai gražiai sekmadienį ir Kalėdų dieną ši didi šventė buvo paminėta per Laisvės Varpo radijo valandėlę iš Brocktono ir Bostono stočių.

Ligoniai. Jau ilgesnis laikas Carney ligoninėje guli Antanas Monkevičius, o Peter Bent Brigham ligoninėje Bronė Monkevičienė. Prieš porą savaičių staiga susirgo LB Bostono apylinkės pirm. Antanas Matjoška. Jis guli Miltono ligoninėje.

Aktorius Jonas Kelečius atvyksta iš Chicago ir sausio 13, šeštadienį, 7 val. vak. Lietuvių Piliečių dr-jos 3-čio aukšto salėje interpretuos Samuel Beckett, Pulgio Andriušio ir Kazio Binkio kūrinius.

Lietuvos nepriklausomybės šventės Vasario 16-osios minėjimas įvyks vasario 18, sekmadienį, 2 val. popiet Lietuvos Piliečių dr-jos salėje So. Bostone.

Minkų radijo valandėlės 45 metų sukakties minėjimas įvyks kovo 25 Lietuvos Piliečių dr-jos salėje, So. Bostone.

BOSTON, MASS. — WNSR 1360 bangos sekm. nuo 1 iki 1:30 val. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

LAISVĖS VARPAS Sekmadieniais 11:30-12:00 val. 1430 banga iš WWEL 12:10—1:00 val. 1460 banga iš WBET Veda Petras Višeinis 173 Arthur St., Brockton, MA 02402 Telef. (617) 586-7209

džiuginančių laimėjimų. Loterijai vadovavo P. Viščinis su talkininkais A. Sužiedeliene ir J. Suopiu.

Sočias ir gardžias vaišes paruošė darbdėcios šeimininkės, vadovaujamos O. Eikiniene su didžiąja padėjėja St. Gofensiene ir talkininkėmis M. Jurskštienė ir T. Sisiene. Po vaišių pasiūkota prie geros muzikos.

Balto 72 skyrius susilaukė nemaža ir aukų. Juozas Kairys aukėjo 150 dol., ilgametis Balto 72 skyriaus buvęs vedėjas M. Gofensas — 25 dol., kiti po mažiau.

Padėka valdybai: pirm. J. Suopui, sekr. A. Sužiedelienei, ižd. O. Eikinienei, vicepirm. J. Dabregai, nariam I. Lesčinskui ir A. Jurskštui.

E. Ribokienė

BANK-BY-MAIL
Postage paid both ways
Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prieinamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų slantą gavęs, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Prisidėda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai pelno aukščiausius procentus, leidžiamus įstatymu.

Del lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykit paduotais adresais.

MAIN OFFICE 460 West Broadway South Boston 9 AM to 3:30 PM Monday thru Friday Saturday 10 AM to 1 PM 268-2500

NEPONSSET CIRCLE OFFICE 740 Gallivan Blvd. 8:30 AM to 5:30 PM Mon. Tues. Wed. & Fri. Thurs. & Sat. 8:30 AM to 7:30 PM Saturday 8:30 AM to 12 Noon

South Boston Savings Bank "ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

Mielai Mamytei

A.A. MONIKAI MASALSKIENEI

mirus, jos dukrą Verutę Rūtenienę su šelma giliai užjaučiame.

Audrė ir Gediminas Čampės
Kazimiera ir Adolfas Čampės
Ona ir Aleksandras Keniausiai

IGNUI GASILIŪNUI

mirus, didžios širdgėlos sieglamus jo našlę Jadvygą, vaikus ir artimuosius labai užjaučiame.

Valerija ir Bronius Nemickai

DARBININKAS

NEW YORK

Redakcija (212) 827-1352
 Administr. (212) 827-1351
 Spaustuvė (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Jaunimo pamaldos Kultūros Židiny įvyks sausio 7, šį sekmadienį, 12 val. Po pamaldų šeštadieninės mokyklos kalėdinis parengimas.

Darbininko administracija dėkoja visiems skaitytojams, kurie laiku užsimokėjo Darbininko prenumeratą ir nepagalėjo pridėti keletą dolerių už kalendorių ar šiaip spaudai p a r e m t i. Daugelis skaitytojų, užuot siuntę šventinius atvirukus, skyrė auką Darbininkui. Taip pat padėka visiems, kurie surado naujų skaitytojų. Vieniems skaitytojams pasitraukiant į amžinybę, būtina surasti naujų, kad laikraštis galėtų gyvuoti ir toliau. Gaila, kad ir 1978 metais teko nutraukti siuntimą eilei skaitytojų, kurie nemokėjo prenumeratos už 1977-1978 metus. Tai labai apsunkina laikraščio leidimą, nes įvairios išlaidos didėja. Naujuose Metuose Darbininko administracija visiems spaudos geradariams, rėmėjams ir skaitytojams linki sėkmės ir sveikatos.

Dr. Antanas ir dr. Janina Snieškai, Great Neck, N.Y., švenčių proga Darbininkui paremti atsiuntė 130 dol. Darbininko administracija nuoširdžiai dėkoja už gražią kalėdinę dovaną.

Simas Kudirka, Kew Gardens, New York, buvo pagerbtas JAV rytinio pakraščio estų gruodžio pradžioje. Pagerbimas įvyko dr. A. Pallo rezidencijoje, Bernardsville, N.J. Ta proga vietos dienraštis (The Bernardsville News — Observer Tribune) gruodžio 7 d. įdėjo didelę nuotrauką ir ilgą straipsnį apie Simą Kudirką ir jo knygą ("For Those Still At Sea"). Pagerbimą suruošė Rezoliucijom Remti Komiteto JAV rytinio pakraščio vienetą, kuriam vadovauja dr. A. Pallop.

Kauno, Vilniaus, Šiaulių ir kitų miestų vaizdai — litografijos su dailininko parašu kainuoja 5 dol. kiekviena. Dėl užsakymų kreiptis telefonu 222-1205.

Kun. Petras Urbaitis, saležietis, sausio 12 iš New Yorko iškrenda Venecuelon. Kiek vėliau lankys dviejų brolių šeimas Argentinoj. Iš ten grįš Brazilijon. Jo adresas: Lietuvių Misią, C.P. 4421. S. Paulo, S.P. Brazil. Telef. 011 273 03 38.

Elizabetho lietuvių Šv. Petro ir Povilo parapija pranciškonų spaustuvėje Brooklyne atspausdino 1978 finansinę apyskaitą ir savo veiklos apžvalgą. Leidinukas turi 24 puslapius, labai gausiai iliustruotas. Nuotraukos surinktos iš parapijos draugijų veiklos, iš bažnyčios remonto, vyskupo vizitacijos.

Antanina Reivytenė iš Middle Village, N.Y., Kultūros Židiniui paaukojo 100 dol. Nuoširdus ačiū.

Alice Zupko, Alice Florist gėlių krautuvės savininkė, Kultūros Židiniui paaukojo 100 dol. Nuoširdus ačiū.

Sofija ir Juozas Stašaičiai iš Rochester, Mass., dr. Broniaus Radzivano atminimui aukoja 25 dol. Kultūros Židiniui. Nuoširdus ačiū.

Cape Cod LB apylinkės valdyba, atsiliepdama į LB krašto valdybos kreipimąsi paremti aukomis lietuviškų laikraščių leidimą, iš valdybos kasos skiria po 10 dol. Darbininkui, Dirvai, Draugui ir Keleiviui. Darbininko administracija nuoširdžiai dėkoja.

Barbora Norvilienė, gyvenusi Richmond Hill, N.Y. mirė gruodžio 22. Buvo kilusi iš Veiviržėnų, į Ameriką atvyko 1926. Paliko dvi seseris: Anastaziją Lipnickienę ir Bronę Bartkienę. Palaidota gruodžio 26 iš Apreiškimo parapijos bažnyčios Šv. Jono kapinėse. Laidotuvėse dalyvavo ir giminais kun. A. Žemėkis, Elizabetho lietuvių Šv. Petro ir Povilo parapijos klebonas.

Sausio mėnesį, kaip praneša imigracijos ir natūralizacijos tarnyba, visi svetimšaliai, dar neturį JAV pilietybės, iki mėnesio galo turi registruotis, užpildydami pašte gaunamą kortelę. Kortelę galima užpildyti ir pasiųsti paštu. Pareigos neatlikę gali būti baudžiami.

Iš Metropolitan Operos rūmų sausio 6, šį šeštadienį, bus transliuojama populiarioji G. Puccini opera Tosca. Pagrindiniai solistai: Verrett, Pavarotti, MacNeil, Tajo, Cheek. Dirigentas — Conlon. Transliacijos pradžia 2 val. popiet New Yorko laiku.

Dovana, siuntinių įstaiga, žiemės atostogom bus uždaryta nuo gruodžio 24 iki vasario 1. Reikalui esant siuntinių reikalu skambinti namų telefonu 268-1594.

C. Kaster, Belleville, N.J., siųsdamas metinę Darbininko prenumeratą, pridėjo 37 dol. auką. Čiagimis Amerikos lietuvis, motinai mirus, perėmė jos prenumeratą ir toliau skaito bei remia Darbininką. Darbininko administracija už uolią talką ir auką nuoširdžiai dėkoja.

Liucija Jankauskaitė, Brooklyn, N.Y., a.a. dr. Broniaus Radzivano atminimui aukoja 10 dol. Kultūros Židiniui. Nuoširdus ačiū.

Auka prisidėk prie lietuviškos spaudos išlaikymo!

Mokytojų studijų savaitė šiemet bus liepos 7-14 pranciškonų vasarvietėje Kennebunkporte, Maine. Bene tai pirmas kartas, kai studijų savaitę rengiama šiame pakraštyje. Tuo norima sukviesti daugiau mokytojų iš šio rajono, nes šiaip jiems Dainavą pasiekti būdavo tolokai.

Pranciškonų spaustuvėje prieš Naujus Metus atspausa ir subrošiuruota knyga — Lietuvių Misiijos dešimtmetis Arizonoje. Knygos medžiagą surinko kun. Antanas Valiuska, viršelį piešė dail. Jonas Pilipauskas. Knyga turi 100 psl., labai gausiai iliustruota.

Kazys Norkeliūnas, Dept. of Modern Languages, Marist College, Poughkeepsie, N.Y., duos lietuvių kultūros kursą anglų kalba vasario 10 — balandžio 7 (9 val. ryto — 3 val. popiet). Jo rašinyje apie Lietuvą buvo išspausdintas Poughkeepsie Journal ir susilaukė gražių atsiliepimų. Profesoriaus adresas: Kazimieras Norkeliūnas, Dept. of Modern Languages, Marist College, Poughkeepsie, N.Y. 12601. Telef. 914 471-3240. Ext. 210.

Maironio lituanistinė mokykla šį šeštadienį, sausio 6, renka si į Kultūros Židinį. Čia bus generalinė Kalėdų eglutės repetitacija ir drauge pamokos tiems skyriams, kurie neturės darbo repetitacijų metu. Normalios pamokos įprastose mokyklos vietose bus tik sausio 13.

Kalėdų eglutė, rengiama Maironio lituanistinės mokyklos, bus sausio 7, šį sekmadienį, 2 val. popiet. Po jaunimo pamaldų iki eglutės veiks bufetas, visi galės pavalgyti pietus. Loterijos veiks po eglutės. Eglutės programoje dalyvauja maždaug visa mokykla, ypač žemesnieji skyriai. Bus kalėdinis vaidinimas, gyvasis paveikslas, kalėdinės giesmės, dainos, šokiai. Mokyklos mokiniai, mokytojai ir tėvų komitetas kviečia visą lietuvišką jaunimą dalyvauti šioje šventėje. Kviečia ir vyresniuosius, kurie mėgsta savo mokyklinį jaunimą.

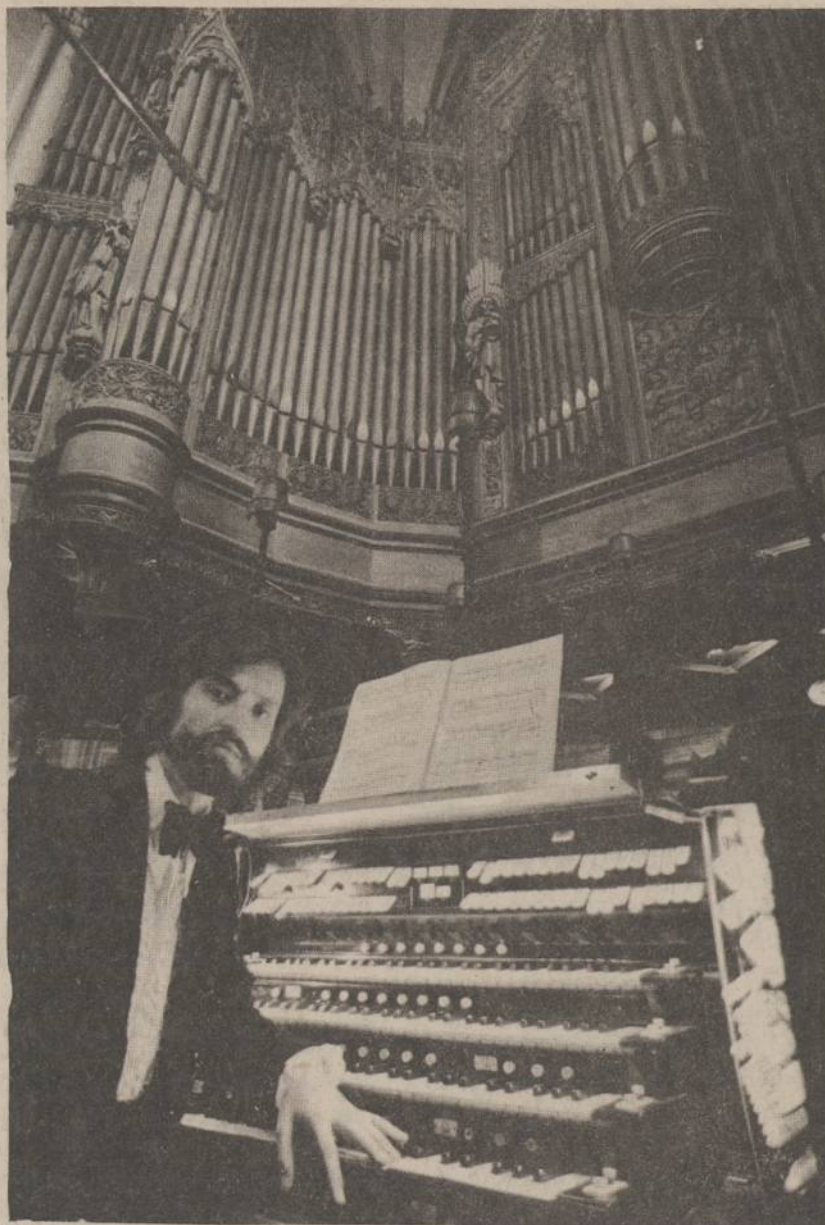
Klaipėdos krašto atvadavimo minėjimas rengiamas sausio 13, šeštadienį, 7 v.v. Kultūros Židinio mažojoje salėje. Paskaitą skaitys klaipėdiečiai dr. Jonas Stiklorius iš Philadelphiajos. Minėjimą rengia šauliai, ramovėnai, birutietės, savanoriai — kūrėjai, Mažosios Lietuvos Rezistencijos Sąjūdis ir M. Lietuvos Bičiulių draugija.

Petras J. Montvila, daugelio lietuviškų organizacijų ilgametis veikėjas, sulaukęs 92 metų, iki šiol gyvena pas dukrą Teresę Huntington Sta., N.Y. Sumažėjus jėgom, persikėlė gyventi į Matulaičio poilsio namus. Putname. Jo adresas: Matulaitis Nursing Home, Thurber Road, Putnam, Conn. 06260. Draugai ir pažįstami visad mielai laukiami su apsilankymais.

Naujųjų Metų sutikimą Kultūros Židiny rengė Lietuvių Bendruomenės apygardos valdyba, talkinama apylinkių. Žmonių atsilankė per 200. Nuotaika buvo pakili ir viskas sklandžiai praėjo. Prieš 12 val. trumpas sveikinimo kalbas pasakė LB apygardos pirmininkas A. Vakselis ir Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis. Pačiam sutikimui vadovavo Vytautas Radzivas, skaičiuodamas besibaigiančių metų sekundes. Prasidėjus Naujėm Metam, sugiedotas Lietuvos himnas, paskui jau pakeltos šampano taurės, ir salėje griaudėjo valiavimai, sveikinimosi žodžiai.

Dailės 10 parodai rengti komiteto posėdis bus sausio 9, antradienį, 8 v.v. Kultūros Židiny.

Vilniaus Universiteto 400 metų minėjimo talkos komitetas posėdžiauja sausio 11, ketvirtadienį, 8 v.v. Kaip buvo skelbta, Kultūros Židiny Brooklyne gegužės mėnesį vyksa Lituanistikos Instituto suvažiavimas. Jis skirtas Vilniaus universiteto 400 metų suakčiai paminėti. Be paskaitų, bus ir iškilminga akademė dalis, kuriai surengti talkina vietos Instituto vadovybės sudarytas komitetas.

Albinas Marius Prižgintas, vargonų virtuozas, sausio 10, trečiadienį, koncertuos Ascension bažnyčioje, Manhattane, 5 Ave. ir 10 St. Koncerto pradžia 8 v.v.

ALBINO M. PRIŽGINTO VARGONŲ KONCERTAS

Albinas Marius Prižgintas, vargonų virtuozas, kartas nuo karto surengia savo koncertus įvairiose New Yorko bažnyčiose. Keletą kartų jis koncertavo ir Šv. Patriko katedroje.

Sausio 10, trečiadienį, jo koncertas bus Ascension bažnyčioje, 5 Ave. ir 10 Street, Manhattane. Koncerto pradžia 8 v.v.

Šiame vargonų koncerte bus atlikti šie kūriniai: Francois Couperin — ištraukos iš dviejų mišių, J.S. Bacho — Sonata IV ir vargonų koncertas pagal Vivaldi, Charles Tournemire — trys poemos, Louis Vierne — Scherzo ir finale, Jean Langlais — Tema ir variacijos iš Homage a Frescobaldi, Marcel Dupre — Preludais ir fuga in g minor Op. 7.

Visi kviečiami į šį iškilų koncertą atsilankyti.

Gruodžio mėnesio pradžioje Albinas M. Prižgintas lankėsi Toronte, kur koncertavo Lietuvių Kankinių parapijos bažnyčioje. Bent kelis kartus yra koncertavęs ir Paryžiuje.

das buvo įkurtas su pilnu Tėvų Pranciškonų pritarimu ir pagėdavimu. Fondo rolė yra paimti Kultūros Židinio išlaikimą, priežiūrą ir veiklos barus į savo rankas ir tuo pačiu pavaduoti Pranciškonus jų tiesioginiuose religiniuose ir tautinės tarnybos darbuose.

Lietuvių Kultūros Fondo tikslui parodyti ateinančiame Darbininko nr. bus išspausdintas ilgesnis pasikalbėjimas su LKF Tarybos pirmininku dr. Vytautu Vygant. Tame pasikalbėjime bus atsakyta į daugelį klausimų apie LK Fondą, apie sutartį su Pranciškonais ir apie New Yorko bei apylinkės lietuvių atsakomybę Kultūros Židinio atžvilgiu. Ateityje spaudoje ir per radio valandėles bus atsakomi LK Fondą ir Kultūros Židinį liečiantys klausimai, kuriuos pati visuomenė galės raštu atsiųsti Lietuvių Kultūros Fondui, Kultūros Židinio adresu. Kviečiame skaityti Darbininką ir klausyti abiejų New Yorko lietuviškų radio valandėlių.

LKF informacijos komitetas

Zofija ir Antanas Malinauskai su šeima dėkoja visiems gerširdžiam lietuviams ir giminėm už Kalėdų ir Naujųjų Metų sveikinimus bei linkėjimus. Iš savo pusės taip pat visiems linki vispusiškai laimingų Naujųjų Metų, kad jie visiems atneštų geriausios sveikatos. Atvirukų vieton skiria auką lietuviškai spaudai.

Grazina ir Pranas Bilėnai Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga sveikina savo draugus ir pažįstamus. Auka skiriama Kultūros Židiniui paremti.

Teresė ir Algimantas Landsbergiai, Upper Marlboro, Md., sveikina per spaudą savo draugus ir pažįstamus su šventėmis ir visiems linki laimingų Naujųjų Metų. Užuot siuntinėję atvirukus, skiria aukas Darbininkui, N.P. seselėms Putname ir Washingtono Kristijono Donelaičio vardo lituanistinei mokyklai.

GERIAUSIA DOVANA

šeimai, draugams ir artimiesiems — K. Bielinio fondo premijuota knyga

PĖDOS MIRTIES ZONOJE

Jos autorė Elena Juciūtė, septynerius metus iškalėjusi Sibiro tundrose ir vergų darbo stovyklose, aprašo savo pergyvenimus.

Išleido L.S.S.T. Simo Kudirkos šaulių kuopa New Yorke. Knygos jau išėjo trys laidos. Gaunama visuose kioskuose ir pas platintojus, taip pat ir pas leidėjus. Rašyti — K. Bačauskas, 84-55 86 Ave., Woodhaven, N.Y. 11421. Knygos kaina — 10 dol. (USA).

KLAIPĖDOS KRAŠTO

56-rių metų atvadavimo minėjimas bus sausio 13, šeštadienį, 7 v.v. Kultūros Židinio mažojoje salėje Brooklyne

Minėjimą atidaro šaulių kuopos pirmininkas KESTUTIS MIKLAS. Sveikina Lietuvos gen. konsulas ANICETAS SIMUTIS

Paskaitą skaito DR. JONAS STIKLORIUS iš Philadelphiajos, Pa.

Meninėje dalyje dainuoja solistai: ASTRA BUTKUTĖ, LEONARDAS RALYS. Akomponuoja VIKTORAS RALYS

Po programos — pabendravimas prie kavutės įeinant aukojama

Minėjimą rengia ir visus atsilankyti kviečia:

L.S.S.T. Simo Kudirkos šaulių kuopa
 L.K.V.S. Ramovės N.Y. skyrius
 D.L.K. Birutės Draugijos N.Y. skyrius
 L. Savanorių-Kūrėjų Sąjungos N.Y. skyrius
 Mažosios Lietuvos Rezistencinis Sąjūdis
 Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugija